Бланка за кандидатстване на проект по Инструмента за възстановяване и устойчивост

1. Наименование на проекта.
Да помогнем на гората да се погрижи за смекчаване и адаптиране към климатичните промени
2. Описание на проекта (цели, основни дейности).

Обосновка:
Изменението на климата има отрицателно въздействие върху горските екосистеми, докато от друга страна самите гори могат да играят важна роля за смекчаване на изменението на климата. Като естествени поглъщатели на въглерод, те могат да допринесат за компенсиране на въглеродните емисии. Ето защо е важно да се запазят, подобрят и увеличат залесените площи, ако ЕС и в частност България, иска да постигне климатична неутралност. Освен това горите предоставят редица екосистемни услуги (чиста вода и въздух, контрол на ерозията, подслон и т.н.) и могат да бъдат основен участник в кръговата биоикономика.

Европейският зелен договор, една от основните амбиции на работната програма на Европейската комисия, публикувана на 29 януари 2020 г., е всеобхватен и амбициозен пакет от мерки за постигане на устойчив зелен преход в ЕС. Едно от многото действия, планирани по тази амбиция, е **Новата стратегия на ЕС за горите**, незаконодателна инициатива, която Комисията публикува на 16.07.2021 г. В нея горите и горският сектор на ЕС са позиционирани по начин, който да гарантира техния принос към целите и задачите на ЕС, като признава и има за цел да засили цялата устойчива горска биоикономика, която работи в синергия с повишената азмбиция на ЕС за климата и биологичното разнообразие, в следните основни направления (в контекста на климатичните промени):

- ✓ Да бъдат изпълнени мерките на ЕС за намаляване на емисиите от парникови газове с поне 55% до 2030 г. и постигане на климатичен неутралитет през 2050 г., съгласно Закона за климата.
- ✓ Предлагат се действия, които ще увеличат задържането на парникови газове чрез подобряване на системите за поглъщане и задържане на въглерод, което по този начин ще допринася за смекчаване на изменението на климата.
- ✓ Да бъдат насърчавани най-благоприятните за климата и биоразнообразието практики за управление на горите, които увеличават използването на дървесната биомаса и ресурси.
- ✓ Защита на горите и биологичното разнообразие от значителните последици от природни бедствия и пожари, все по-оскъдни водни ресурси и вредители. Тези заплахи не зачитат националните граници и се влошават от изменението на

климата.

Заинтересуваните групи в европейския горския сектор все по-гръмогласно повтарят и това резонира все по-силно, че дългосрочна европейска стратегия, насочена към неутралност на климата до 2050 г., ще бъде изпълнена само ако ЕС използва пълния потенциал на горската биоикономика.

Изправени пред изменението на климата, ние трябва да дадем възможност за *устойчивост на нашите гори*, за да могат те да играят пълната си роля на въглеродни абсорбатори, резервоари за биоразнообразие и доставчици на местна и устойчива дървесна биомаса, които заместват изкопаемите материали и доразвиват *биологично базирана кръгова икономика* в ЕС.

Б) Основни предизвикателства

Неефективно и конюнктурно се управляват горите и горския сектор в България през последните 15-20 години, което доведе до нарушаване на основните качествени показатели на гората от една страна и от друга - до унищожаване на единния горски сектор и до разединяване и разстройване, както на работещите в него лесовъди, работници и техните семейства, така и предприемачите, на малкия и среден бизнес. Цялата лесовъдска колегия и всички заинтересувани страни са единодушни в необходимостта от дълбока структурна реформа и нов Закон за горите.

Горите в България, които заемат над 35% от територията на страната, вече са сериозно засегнати от изменението на климата. И все пак те имат решаваща роля за устойчивостта на нашето общество. За да отговорим на тези предизвикателства, е необходимо да се финансира подобряването, диверсификацията и обновяването на горски насаждения, за да се насърчи тяхната адаптация към изменението на климата, по-специално чрез по-добра устойчивост на горските екосистеми.

В тази връзка, също така следва да бъдат улеснявани инвестициите в горско производство - добиването, първичната и вторичната обработка на дървесина, и по-специално за насърчаване на прилагането на конструкции от дървесина, при спазване на устойчивото и многофункционално управление на гората.

Българският горско-дървесен сектор дава възможност за компенсиране на около 20% от емисиите на CO_2 благодарение на съхранение в дърветата в горите, в дървесни продукти и заместване на изкопаеми горива и по-енергоемки материали. По този начин той играе основна роля в смекчаването на последиците от изменението на климата и предоставя потенциала да играе още по-голяма роля, както е посочено в нисковъглеродната стратегия на ЕС.

Гората и дърводобивния сектор предоставят много други услуги - икономически (доставка на дървен материал на компании от трансформация и производство на

енергия), екологически/околна среда (предоставяне на богато биоразнообразие, запазване на качеството на водата, въздуха, ландшафта) и социални (за отопление, приемане на обществеността, развлекателни услуги /отдих и туризъм, превенция срещу рискове природни ресурси, работни места).

Тази роля обаче разчита на устойчивостта на горите (тяхното управление) и по-специално на способността им да се адаптират към тези климатични промени в контекст, в който те вече са засегнати от отмирането и трябва да бъдат регенерирани (напр. от корояден бръмбар, изсъхване, пожари, някои земеделски практики и др.)

Симулациите на изменението на климата показват много значително намаляване на зоните на климатична съвместимост на основните видове гори в България и че техните способности за адаптация няма да са достатъчни за тяхното поддържане. Затова е особено важно от днес да се следва лесовъдска практика, проведена на много по-големи площи от днешните и адаптирани според видовете и конкретните условия на териториите, което е подчинено на: засилване ролята на гората като въглеродна мивка (поглъщане на CO_2 и освобождаване на O_2) и увеличаване използването на дървесни продукти в бита и строителството. Всичко това предполага инвестиции в сектора.

<u>ЦЕЛТА на този проект за горите</u> е да подпомогне възраждането и укрепването на българския горско-дървесен сектор, който да продължи устойчиво да доставя дървесина и услуги на обществото, като разширява приноса на горите и сектора за смекчаване на климатичните промени в синергия с тяхното многофункционално устойчиво управление.

Специфични цели:

- ✓ Подпомагане устойчивото управление на горите и зеления преход към неутралност, чрез извършване на дълбока структурна реформа за управлението на единния горскостопански и промишлен сектор и полагане основите за пълната му цифровизация;
- ✓ Помагане на собствениците на гори, публични и частни, да обновят и разнообразят своите гори и по този начин да се гарантира устойчивостта на горските екосистеми в контекста на изменението на климата.
- ✓ Увеличаване на залесените площи, чрез създаването на „зелени пояси“ около големите населени места и вътре в тях, чрез залесяване на пустеещи и празни (ниско- или не-продуктивни и изоставени земеделски и градски пространства/имоти), а също така и чрез ревитализиране и възстановяване на полезащитните горски пояси, като всички те се включат в положителния баланс на абсорбиращите въглерод територии.
- ✓ Да ориентира горското стопанство в услуга на преработването на дървесина, която да е с по-дълъг живот извън гората, отколкото е този на продуктите от други суровини.
- ✓ Да се третират горите силно засегнати от повреди от корояден бръмбар,

изсъхвания и други (биотични и абиотични), вкл. превенция и борба с горски пожари.

- ✓ Модернизиране, екологизиране и цифровизация на дейностите по стопанисване на горите и преработката на дървесина, вкл. за дървени конструкции в строителството.

Постигането на заложените цели ще се реализира чрез изпълнението на пакети от дейности, както следва:

- ✓ **Работен пакет 1:** Структурна реформа за създаване на Държавна агенция по горите за управление на единния горскопромишлен комплекс
- ✓ **Работен пакет 2:** Залесяване на горски и не-горски имоти и трансформация на гори с нисък въглероден капацитет
- ✓ **Работен пакет 3:** Подкрепа за инвестиции в развитието и модернизацията, вкл. цифровизация на фирмите за обработка на дървесина, в т.ч. на конструкции в строителството;
- ✓ **Работен пакет 4:** Управление, тенична помощ и комуникация.

РАБОТЕН ПАКЕТ 1: Структурна реформа за създаване на Държавна агенция по горите за управление на единния горскопромишлен комплекс (ГПК) и цифровизация

Реформата цели изграждане на ефективни структури на национално и регионално ниво (преобразуване на съществуващите такива) за съвместно ефективно и ефикасно управление на единния горскостопански и промишлен комплекс, с подходящ административен и финансов капацитет:

Предпоставки:

Към настоящия момент България среща следните особено отчетливи предизвикателства в управлението на горите:

- ✓ Драстично намаляване на средствата за стопанисване на горите.
- ✓ Злоупотреба с нерегулиран, според изискванията на чл.19 от Конституцията на Р. България, естествен и институционален държавен монопол в горското и ловното ни стопанство. Установените със Закона за горите '2011 г държавни предприятия забравят, че имат специални функции и самоволно поддържат поведение на еднолични търговци, ползвайки публичен русурс.
- ✓ Нараняване на българската гора (от всички видове собственост) от пресилени и/или незаконни/нерегламентирани сечи, което води до влошаване на нейното състояние, намаляване на нейните социални и екологични функции, което на много места води до сериозни природни бедствия с огромни непредвидими последици, материални и финансови загуби, а за местното население и до дефицит на дърва за огрев. В икономически план, тези практики ощетяват не само предприемаческия бизнес, но също така държавния бюджет (чрез дължимите данъчни и други вноски), и намаляват средствата за стопанисване на горите.
- ✓ Дърводобива и стопанската дейност са доведени извън предела за нормални

икономически и конкурентни взаимоотношения, защото са обрасли от сива, криминална икономика. Тя се поощрява на местна почва от мафиотски взаимовръзки с чиновници и политически функционери. Малките фирми, за да оцеляват, се принуждават да работят не по правилата, а да ги заобикалят.

- ✓ Тотално централизиране на приходите и разходите, пълен провал в търговската и ценова политика на предприятията. Ниските цени за услугата «дърводобив» не позволяват да се излезе от омагьосания кръг на нискоефективните и увреждащи гората технологии, а същевременно високите цени за продаваната дървесина карат дървопреработвателите да купуват по-евтина суровина от чужбина. Силно ограничени инвестиции за смяна на амортизирания машинен парк. Като логичен резултат от тези дълговременни диспропорции – огромен брой работещи малки фирми са принудени да прекратяват дейността си.
- ✓ Невиждан дефицит на квалифицирана работна ръка (дори изобщо на работници) и на компетентни, честни, милеещи за гората специалисти..
- ✓ Неефективно, непрозрачно и порочно разходване на средствата от Фонд инвестиции в горите, който е публичен. Повечето новопостроени горски пътища вече са за основен ремонт;
- ✓ Държавните контролни органи в системата на горите – Изпълнителна агенция по горите и Регионални дирекции, системно са недофинансирани от МЗХГ. Бавно и методично те се довеждат до обезкървяване и пълно обезличаване.
- ✓ Бракониерството е в огромни мащаби. Дивечовите запаси намаляват като количество и качество. Нерегламентиран и нецелесъобразен разход на средства, предвидени за подпомагане стопанисването и ловностопанската дейност ощетява и отблъсква милеещи за дивеча дейци и структури, докато от друга страна шепа олигарси властват с държавните публични имоти и ресурси.
- ✓ Безотговорно, лекомислено и зловредно чиновническо поведение на служители на МЗХГ, и като резултат – два програмни периода драстично неотпускане и неусвояване на европейските средства, предназначени за горите и горското ни стопанство. Под-мярка 8.6 за инвестиции в и конкурентоспособност в областта на горите, беше отворена безотговорно късно и с много малък размер на средствата за подпомагане (едновременно и за фирми изпълнител на дейности в горите, и за дървопреработватели).
- ✓ В нарушение на Закона за публичните предприятия, все още не са преобразувани създадените със Закона за горите'2011 държавни предприятия по чл.62, ал.3 от ТЗ, съобразно изискванията на §2, ал.3 от ПЗР на ЗПП – като такива с предимно търговски (стопански) функции. Същевременно *остава дискусионно бстоятелството, че с промени в друг закон, ДП ще трябва да придобият статут на еднолични акционерни търговски дружества, което пък от общественополезна гледна точка е недопустимо. Горите остават най-големия и важен в страната публичен ресурс, към който обществото ни е все по-чувствително*. Това неминуемо ще създаде големи социални вълнения, ако не бъде решено по най-спрведливия и националноотговорен начин.

За преодоляването на посочените предизвикателства е необходимо провеждането на

реформа, която да доведе до структурни промени в параметрите, които адресират идентифицираните проблеми, така че да се постигне устойчиво подобряване на управлението на горите и горското стопанство в България.

Дейност 1: **Разработване/адаптиране и надграждане на нормативните документи и въвеждане на новата управленска структура на национално, регионално и на местно ниво и адаптиране /надграждане на административния и управленски капацитет за устойчиво управление на единния ГПК**

В рамките на тази инвестиция ще бъдат въведени следните методологически и нормативни насоки:

- ✓ Разработване/адаптиране и надграждане на нормативните документи – Закон за горите, Закон за лова и опазване на дивеча и подноративните документи, Закон за публичните предприятия.
- ✓ Въвеждане на новия модел на единно управление на ГПК и ползванията от горите – адаптирани към условията и очакванията на обществото, вкл. в климатичен аспект, поотделно на национално, регионално и на местно ниво.
- ✓ Въвеждане на нов модел на обществено участие и контрол на управлението на сектора, чрез изграждане и функциониране на национални и регионални съвети за гори и горско стопанство, с участието на заинтересуваните лица в сектора. (Разчупване на силно консервативния модел на управление и взаимоотношения в горския сектор.)
- ✓ Въвеждане на нов модел на управление на ГПК, ползванията от горите и обработването на суровини с произход от горите – адаптиран към условията и очакванията на обществото, съобразен с публичния характер на собствеността предоставена от Държавата и обществото за управление и частния характер на ползването на дървесина и дървопреработването.
- ✓ Въвеждане европейския модел за регионално сертифициране, като най-достъпния и сигурен инструмент за осигуряване на прозрачно и отговорно управление на горските територии от всеки вид собственост

1. Опорни точки:

1.1: Изработена оценка на въздействието (ОВ) от досегашното прилагане на нормативните актове регламентиращи взаимоотношенията и дейностите в горския сектор;

1.2. Разработени: 1 - Приета и действаща нова нормативна база – ЗГ, регламентиращ реформата със структурните промени за единно управление на ГПК и ползванията от горите на национално, регионално и на местно ниво; 1- промени в Закона за лова и опазването на дивеча; 1- нова наредба за възлагане на дейности и продажба на дървесина; 7 – изменения и допълнения на действащи наредби; 1- нова Стратегия за развитие на горския сектор; 1 - нов стратегически план за развитие на горските територии 2021 - 2027; Приета и действаща нова нормативна база – ЗПЗП, регламентиращи нов статут „горски производител“ за изпълнителите на дейности в горите (основно за дърводобивните фирми), както и за структурите управляващи горски сдружения на

комасирани недържавни горски имоти и на горски кооперации, които при определени условия ще се ползват от някои преференции, вкл. данъчни, аналогично на земеделските производители.

1.3. Обсъден и приет Модел на *единно иинтегрирано* управление на ГПК в България с финансова обосновка за неговото функциониране.

1.4. Въведени и функциониращи: 1„Държавна агенция по горите и горската промишленост"; 28 Областни инспекторати „Гори и Дървесина" (ОИ ГД); 28 или повече административни горски стопанства и 180 ревирни горски стопанства.

*1.5. *Въведени и функциониращи:* Въведени: 1 нов модел на публично-частно партньорство с националната браншови организация – на лесовъдите и на изпълнителите на дейности в горите, 1 нов модел на публично-частно партньорство с националната браншова организация и на преработвателите на дървесина; 1 Адаптиран /усъвършенстван/ модел на взаимоотношения с организации на недържавните собственици на гори; 1 адаптиран /усъвършенстван/ модел на взаимоотношения с другите заинтересувани лица в горския сектор.

1.6. Извършено регионално сертифициране (на принцип на покритие по: Областни инспектората „Гори и дървесина" (28 бр), или по области (28бр.), вкл. с прилежащи недържавни структури общински и частни, на доброволен принцип.

1. Изходни индикатори :

1.1. *Въведени 237 нови държавни структури за управление на ГСК, 4 нови модели на взаимоотношения в горския сектор, 1 нов статут „горски производител" и въведени 180 системи за УУГ на ревирните горски стопанства или на регионален принцип на 28-те ОИГД, или на 28-те области.

* Забележка: *В зависимост от възприетият модел за структура на бъдещото ведомство по горите (Държавна агенция по горите) за управление на единния горско-дървесен сектор, с регионални и местни структурни звена /поделения.*

Срок за изпълнение на дейността: 12 месеца
Бюджет за изпълнение на дейността: 136 002,13 евро (изцяло от национално съфинансиране)

Дейност 2: Планиране и извършване на Национална горска инвентаризация

Чрез извършване на Национална горска инвентаризация (НГИ) с оптимална плътност, ще се цели постигане национално покритие със съвместима за ЕС информация за горските територии. България е една от малкото страни в ЕС, без извършена досега НГИ. Чрез нея ще се осигури необходимата обективна информационна база данни за нуждите на стратегически и други мащабни от национално значение данни за горите в България, в т.ч. за НСИ и Евростат. Също така, НГИ може и следва да предостави информация за отражението на климатичните промени върху различните видове гори в България.

- ✓ Инвестиране в разработването и приемането на оптимална за България методология за НГИ – от външен консултант;
- ✓ Инвестиране на пилотно извършване на НГИ на територията на 1 горско

предприятие, или регионална дирекция по горите, или област;

- ✓ Обсъждане на резултатите от пилотната НГИ и внедряване на извлечените поуки и наложителни корекции – от всички заинтересувани страни и участници;
- ✓ Инвестиция на цялостната Първа НГИ;
- ✓ Обработка и публикуване на резултатите от НГИ.

2. Опорни точки:

2.1. Създадена е специализирана база данни за горите и горските екосистеми, екосистемните услуги и зелената инфраструктура - запасите от дървесни и недървесни ресурси, както и на други екосистемни активи и свързаните с тях екосистемни услуги по групи икономически дейности и социални ползи за нуждите на националната (НСИ) и европейска (Evrostat) статистика и стратегическо планиране.

2.2: Осигурена визуализация на състоянието на дървесните и недървесни ресурси, както и на други екосистеми, екосистемните услуги и елементите на зелената инфраструктура.

2.3. Карти на състоянието на горите и на горските екосистеми и на техните услуги, както и карта на състоянието на елементите на зелената инфраструктура за стратегическо планиране и за статистическа информация;

2. Изходни индикатори :

2.1: Осигурен публичен достъп до достоверна статистическа информацията за състоянието на горите и горските екосистеми и техните услуги, както и за елементите на зелената инфраструктура - запасите на дървесина и други ресурси в горите, на други екосистемни активи и свързаните с тях екосистемни услуги по групи икономически дейности и социални ползи.

2.2: Осигурен инструментариум за мониторинг на състоянието на горите и горските екосистеми и техните услуги в България за статистически цели.

Срок за изпълнение на дейността: 48 месеца
Бюджет за изпълнение на дейността: 4 018 709,53 Евро *(изцяло от МВУ)*

Дейност 3: Инвестиране в извършването на пълно заснемане – цифровизация на покритите с гора територии на България с технологията LiDAR - чрез ангажиране на външен консултант и летателен екип от България, обучение на български специалисти – научни работници и специалисти по горска инвентаризация.

Тази дейност ще стартира проучвания с висока плътност LiDAR върху проблемните горски зони – чрез извършване на проучвания с висока плътност и цифровизация със сканиращата технология /система „LiDAR“ върху проблемните горски зони (в контекста на климатичните промени), ще придобием познания и по-подробно и пълно описание на горските насаждения, на ниво подотдел. В контекста на климатичните промени това ще позволи с по-голяма очаквана точност и плътност да се установят и в бъдещие – контролират сукцесионните и други неблагоприятни процеси в горите вследствие на климатичните промени, вкл. каламитети, пожарища и др.п. Изследването / заснемане ще

надгражда със специфична информация вече създадената по Дейност 2 цифрова база данни за горите със специализирана информация от промени горите вследствие от влиянието на климата и други променливи компоненти (от *биотичен*, напр.корояд и болести, и *абиотичен* характер, напр. пожари, бури и др.п.) върху тях. Анализът на информацията/ също ще дава отговор на нуждите на селското стопанство, по-специално в съответните област, в рамките на ПРСР, отдавани като пасища / известни като пастирска грижа /пасторализъм/, както и за пълна и точна регистрация и картиране на горите извън госките територии. благодарение на покритие с данни

- ✓ Инвестиране в разработването и приемането на оптимална за нуждите на България методология, в т.ч. точност и обхват на параметрите – биологически, природни, технически и таксационни показатели подлежащи на заснемане и последващ мониторинг – избор на външен консултант по технологията LiDAR и по заснемането с нея;
- ✓ Инвестиране на пилотно извършване на заснемане по технологията LiDAR на територията на 1 горско предприятие, или регионална дирекция по горите, или област;
- ✓ Обсъждане на резултатите от пилотното LiDAR заснемане и внедряване на извлечените поуки и наложителни корекции – от всички заинтересувани страни и участници;
- ✓ Инвестиция на цялостното заснимане на горските територии и на обозначени допълнително земеделски територии попадащи в режим за подпомагане по програмата за „Пастирска грижа“ /пасторализъм, както и на залесени/самозалесени не горски територии с оглед пълното им регистриране и картиране.
- ✓ Обработка и публикуване на резултатите от LiDAR заснемането.

3. Опорни точки:

3.1. Създадена е специализирана база данни за горите и горските екосистеми, екосистемните услуги и зелената инфраструктура, чрез проучвания с висока плътност и цифровизация със сканиращата технология /система „LiDAR“.

3.2. Придобити по-цялостни познания и по-подробно и пълно описание на горските насаждения, на ниво подотдел/имот, както и на складирания в горите въглерод.

3.3: Осигурена визуализация на състоянието на дървесните и недървесни ресурси, на видовете насаждения, местообитания и видово разнообразие, а също и за абсорбирания CO2 и складирания въглерод.

3.4. Цялостното заснимане /цифровизация на горските територии (изработена цифрова карта на горите), както и на обозначени допълнително земеделски територии попадащи в режим за подпомагане по програмата за „Пастирска грижа“ /пасторализъм, както и на залесени/самозалесени не горски територии с оглед пълното им регистриране и картиране.

3.5. Публикувани резултатите от LiDAR заснемането – цифровата обединена база данни (графична и атрибутна) за горите.

3. Изходни индикатори :
3.1: Осигурен публичен достъп до информацията за състоянието на горите и горските екосистеми и техните услуги, както и за елементите на горската инфраструктура - запасите на дървесина и други ресурси в горите.
3.2. Карти на състоянието на горите и на горските екосистеми и на техните услуги, както и карта на състоянието на елементите на горската инфраструктура;
3.3. Осигурен инструментариум за мониторинг на състоянието на горите и горските екосистеми и техните услуги в България, както и условия за по-доброто им управление.

Срок за изпълнение на дейността: 14 месеца
Бюджет за изпълнение на дейността: 14 387 593,67 Евро *(изцяло от МВУ)*

Дейност 4: Изработване на областни планове за развитие на горските територии (ОПРГТ) с регионална оценка на съответствието

ОПРГТ са регламентирани със ЗГ‘2011 г. Те представляват 2-то стратегическо ниво на планиране, което дава рамката за функционално категоризиране на горите и за възможните екосистемни услуги в горските територии. Те ще определят лимитите на „зеления“ принос на горите и горската биоикономика да задържат въглерода от атмосферата, както и ще начертаят оптималните горскостопански практики за тяхното задържане и увеличаване. Това по значение е мултисекториално и от особена важност за икономическото и социално развитие в аспекта на постигане на климатична неутралност в рамките на всяка област. ОПРГТ ще обективизира управленското планиране за устойчиво управление на горите в оперативен порядък. Областните планове, ще бъдат цифрово обезпечени с резултатите от Дейности 2 и 3, от където ще получат обективна атрибутна и графична информационната база данни. Информацията от ОПРГТ ще бъде публична и ще предоставя он-лайн информация в реално време за режимите за стопанисване на ГТ.
От друга страна, за да се гарантира пренасянето на стратегическото планиране и определените режими на оперативно ниво на управление, чрез горскостопанските планове, ще се извършва периодическа /ежегодно/ оценка на съответствието и мониторинг на управлението. Тази оценка ще се извършва с инструмента на регионално сертифициране като инструментът за регионално оценяване на съответствието с европейските критерии и индикатори за устойчиво управление и опазване на горите за собствениците /управителите на горскостопанските единици.

Инвестицията по МВУ ще помогне да бъдат изработени отлаганите повече от десетилетие нормативно регламентирани ОПРГТ, както и за мониторинга върху изпълнението на оперативните горскостопански планове.

4. Опорни точки:
4.1. Актуализирана нормативната база за изработване на ОПРГТ

4.2. Възложени, Разработени и Приети 25 броя ОПРГ (Вече има 3 ОПРГТ в процес на изработка проточила се във времето.)
4.3. Публикувани 25 ОПРГТ и цифровата карта на ГТ, изискванията и режимите с ограничения за ползване на горски ресурси по ТП ДГС в рамките на всяка област

4. Изходни индикатори :
4.1. Публикувани 25 ОПРГТ с цифровата карта на ГТ в областта,
4.2. Осигурен инструментариум за мониторинг на изпълнението на горската инвентаризация и планирането в на ГС дейности съобразно изискванията на УУГ и др.изисквания.

Срок за изпълнение на дейността: 49 месеца
Бюджет за изпълнение на дейността: 4 880 532,36 Евро *(изцяло от МВУ)*

Дейност 5: Създаване на Национален център за продължаващо обучение и квалификация на работещи в горския сектор
Целта е да се възстанови и въведе в експлоатация едно от най-старите в Европа техническо горско училище (1896 г), това в комплекса Боровец, общ.Самоков. Същото вече над 30 години не функционира, независимо от извършваните в началото на века преустройства и разширения. Инвестицията е за това - бившето училище да се преустрои в *„Национален център за продължаващо обучение и квалификация на работещи в горския сектор“*.
Чрез инвестиции за обучение и квалификация на всички нива - служители от регионалните структури, частни и общински собственици на гори и техни служители, изпълнители на дейности, в т.ч. на оператори на специализирана горска техника за добив, извоз и превоз на дървен материал ще получат необходими нови знания и умения свързани с природосъобразното горско стопанство, неговото положително въздействие върху климата (смекчаване, подобряване на горското поглъщане на въглерод в средносрочен и дългосрочен план), подобряване на устойчивостта на горските насаждения и екосистемите към изменението на климата, повишеното запазване на биологичното разнообразие, адаптиране към предизвиканите рискове (пожар, различни планински рискове, ерозия) и подобряване на качеството на социалните услуги, предоставяни от горите и горската флора и фауна (отдих, пейзаж и др.).

България изключително силно се нуждае от допълнителен инструмент, най-малкото защото вече от доста години се затвърждава тревожната тенденция, според която квалификацията на българските лесовъди и горски специалисти и още повече – технически и работнически състав е недопустимо ниска. Към настоящия момент със съжаление установяваме, че нашето горско - инженерно и техническо образование е слязло на такова ниво, което поставя под въпрос устойчивото управление на горските територии, още повече целите свързани с повишаващата се стремеглаво роля на горите за смекчаване на климатичните промени. Този център ще борави с липсващ у нас инструментариум – чрез развитието на такъв съвременен учебен център за

„продължаващо обучение“ (за квалификация и преквалификация, за обучение и усъвършенстване), атестация и сертификация на лесовъдски кадри (с висше и със средно образование), на горските фирми, както и на специализираните горски работници.

- ✓ Цялостна Концепция и подробен проект с програма за дейността, планиране за обем и обхват на дейностите, методики и програми за обучение и т.н. на базата на проучване на Европейския опит на подобни центрове, на моделите на тяхното управление, програми и финансиране, като напр. Горския център за обучение в Ossiach, Област Каринтия в Австрия и Центъра „Ort“ в Gmunden, Горна Австрия; Forestry Training centre Buchenbühl в Nürnberg, Германия, както и немския KWF Съвет /Кураториум/ на горите и горското стопанство и за технологии; Centre Forestier de la Region Provence-Alpe-Cote d'Azur – Франция; Centre Tecnologic Forestal De Catalunya, в гр.Солсона, Испания и др.п.
- ✓ Архитектурно конструктивно планиране и строителни дейности за цялостното изграждане до „под ключ“ на Центъра в Боровец.
- ✓ Оборудването на кабинети, класни стаи и спални помещения, на тренажори и машини за обучаване.
- ✓ Привличане и създаване на колектив от административен и преподавателски състав и обслужващ персонал на Центъра.
- ✓ Инвестиция в изпълнението на цялостна двугодишна програма на дейност на Центъра.

5. Опорни точки:

5.1. Изграден до „под ключ“ *„Национален център за продължаващо обучение и квалификация на работещи в горския сектор“* в Боровец

5.2. Оборудвани кабинети, класни стаи и спални помещения, на тренажори и машини за обучаване.

5.3. Разработени и приети методики и програми за обучение на различните категории обучаеми,

5.4. Назначен колектив от административен и преподавателски състав и обслужващ персонал на Центъра

5.5. Проведени пълни две годишни програми на курсовете за обучение /квалификация на най-малко по 150 обучаеми/годишно

5. Изходни индикатори :

5.1. Изграден, регистриран надлежно и официално открит, напълно оборудвания *„Национален център за продължаващо обучение и квалификация на работещи в горския сектор“* в Боровец

5.2. Обучени/квалифицирани най-малко по 150 обучаеми/годишно – служители по горите, горски предприемачи, собственици на гори, горски работници и оператори на цифровизирани високоефективни горски машини.

Срок за изпълнение на дейността: 25 месеца
Бюджет за изпълнение на дейността: 2 802 700,00 евро *(изцяло от МВУ)*

РАБОТЕН ПАКЕТ 2: Залесяване на горски и не-горски имоти и трансформация на гори с нисък въглероден капацитет

Реформата цели да се извършат инвестиции, които от една страна ще позволят чисто по площ увеличаване на горите (напр. чрез залесяване на непродуктивни, трайно изоставени земеделски земи), а с това и до постепенно увеличаване задържането на въглерод от тях, но от друга страна, ще увеличат в качествено отношение въглерод-абсорбционния капацитет на слабопродуктивни, изредени, опожарени и др.п. гори и горски земи, чрез трансформирането им в устойчиви на климатичните промени и по-високопродуктивни насаждения. Същевременно ще се увеличи производството на дървесна биомаса, вкл. с видове с къс производствен период. Ще се акцентира на земеделски и градски имоти за създаването на „зелени пояси“ около големите населени места и вътре в тях, чрез залесяване на пустеещи и празни имоти (след съгласие на собствениците им).

Дейност 6: **Залесяване и Възстановяване на изсъхнали /повредени (от болести и вредители, вкл. корояд, пожари и др.) площи, чрез тяхното изсичане и/или залесяване, и/или трансформиране**

Целта е да се извършат инвестиции, които от една страна ще позволят чисто по площ увеличаване на горите (напр. чрез залесяване на непродуктивни, трайно изоставени земеделски земи), а с това и до постепенно увеличаване задържането на въглерод от тях, но от друга страна, ще увеличат в качествено отношение въглерод-абсорбционния капацитет на слабопродуктивни, изредени, опожарени и др.п. гори и горски земи, чрез трансформирането им в устойчиви на климатичните промени и по-високопродуктивни насаждения.

Същевременно ще се увеличи производството на дървесна биомаса, вкл. с видове с къс производствен период. Ще се акцентира на земеделски и градски имоти за създаването на „зелени пояси“ около големите населени места и вътре в тях, чрез залесяване на пустеещи и празни имоти (след съгласие на собствениците им).

Поддейност 6.1. *Залесяване на пустеещи земеделски земи,* вкл. създаване на извънградски **зелени пояси** и на градски паркове и градини (обогатяване на градския ландшафт) – озеленяване.

След писмено съгласие от собствениците – залесяване на <u>непригодни за земеделско ползване</u> поземлени (селскостопански /трайно пустеещи и захрастени) имоти, с което същите да се приобщат към полезните въглерод-задържащи и за производство на дървесна биомаса територии, вкл. с видове с къс производствен период. Включително – на <u>земеделски и градски имоти</u> за създаването на **„зелени пояси“** около големите населени места и вътре в тях, чрез залесяване на пустеещи и празни (също - ниско- или не-продуктивни и изоставени земеделски и градски пространства), които да се включат в положителния баланс на абсорбиращите въглерод територии.

6.1. Опорни точки

6.1.1: Идентифицирани подходящи пустеещи 1250 ха земеделски земи за залесяване около населените места (5 години х 250 ха) в т.ч. и градски зони за облагородяване и парково озеленяване.
6.1.2: Избрани изпълнители и възложено им изпълнението на дейността, съгласно изискванията на Наредба №2 от 2013 г за залесяването на ГТ и земеделски земи.

6.1. Изходни индикатори:
6.1.1: Проведени залесявания върху 1250 ха пустеещи земеделски земи около населените места и градски зони за облагородяване и парково озеленяване.

***6.1. Срок за изпълнение на дейността:* 60 месеца**
***Бюджет за изпълнение на дейността:* 8 378 702,60 евро**

Поддейност 6.2. *Залесяване в горски територии:*

- ✓ *за регенериране на оголени, девастирали,* напр.: голини и опожарени площи и други оголвания след природни бедствия, вкл. от корояди, на други незалесени горски имоти и превръщането им в по-продуктивни и въглерод задържащи горските територии;
- ✓ *за залесяване в зрели насаждения* - обогатяващи насажденията залесявания за повишаване и ускоряване на възобновяването им, както и за подобряване на тяхната устойчивост и многофункционалност, както и аварийни дейности за възстановяване на ценни видове (за регенерация на застрашени дървесни видове и насаждения с тяхно участие);

6.2. Опорни точки
6.2.1: Идентифицирани подходящи оголени, опожарени и след санитарни и принудителни сечи в ГТ площи (минимум 860 ха редуцирана площ) в ГТ в Цяла България
6.2.2: Избрани изпълнители и възложено им изпълнението на дейността

6.2. Изходни индикатори:
6.2.1: Проведени залесявания върху оголени, опожарени и след санитарни и принудителни сечи в ГТ на площ минимум 860 ха редуцирана горска площ

***6.2. Срок за изпълнение на дейността:* 20 месеца**
***Бюджет за изпълнение на дейността:* 5 764 547,39 евро (изцяло от МВУ)**

Поддейност 6.3: *Ускорено превръщане на стари издънкови насаждения в семенни* (за трансформация и за смесено семенно-издънково стопанисване), ще се възстановят от една страна пострадали от болести и вредители и/или от други природни бедствия (напр.: пожари, снего- и ветро-ломи и снего- и ветро-вали) издънкови гори, а от друга - ще се възстанови коренната растителност на бедни месторастения чрез подпомагане на възобновителните процеси и подмладяване за по-цялостно и количествено усвояване на

CO_2, чрез поетапни действия (самостоятелно или в комбинация и с повторения, като:

- ✓ Избор на подходящи насаждения върху богати/бедни и среднобогати месторастения, характерни за съответния дървесен вид – основно дъб и бук;
- ✓ Извеждане на съответните фази на възобновителни сечи и на сечи за оформяне на котли за залесяване;
- ✓ Изсичане на храсти и на подлеса възпрепятстващи възобновителния процес;
- ✓ Залесяване с местни видове в случаите на затруднено естествено възобновяване (със или без почвоподготовка);
- ✓ Отглеждане на подрастта (семенен естествен и изкуствен) и на новосъздадените култури;
- ✓ Мерки по опазване на възобновените участъци /на насажденията/ от дивеч и домашни животни.

6.3. Опорни точки

6.3.1: Идентифицирани подходящи издънкови насаждения съответстващи на указанията на ИАГ за тях. (около 25000 ха) на територията на цялата страна.

6.3.2: Избрани изпълнители и възложено им изпълнението на дейността според описаните етапи.

6.3. Изходни индикатори:

6.3.1: Изведени фази на сечите за трансформация (възобновителни сечи) и извършено при нужда залесяване под склопа

***6.3. Срок за изпълнение на дейността:* 60 месеца**

***Бюджет за изпълнение на дейността*:* 16 872 444,6 евро (изцяло национално съфинансиране)**

***** Този бюджет е за сметка на възложителя на дейността, и целият се явява национално самофинансиране.

Поддейност 6.4: *Възстановяване на полезащитните горски пояси в Добруджа.* През последните 30-ина години полезащитните горски пояси бяха подложени на редица негативни, основно природни, въздействия (също и бездействия поради смяна на собствеността върху част от тях). Причина за частичното им унищожаванне в някои региони е и интензификацията на селскостопанските дейности, които се извършват в границите с тези пояси с дървесна и дървесно-храстова растителност.

Необходимите действия за възстановяване на целостта на покритието върху приблизителна площ от 200 ха (по данни от ИАГ към 2021 г), ще са за:

- ✓ Обобщаване и анализ на информацията за полезащитните горски пояси, вкл. за тяхното актуално състояние и нужди от лесовъдска намеса;
- ✓ Провеждане на съответните лесовъдски мероприятия – санитарни и принудителни сечи и залесявания (попълване) с подходящи видове.

6.4. Опорни точки
6.4.1: Идентифицирани по отдели и подотдели по ТП – ДГС/ДЛС с площ за третиране (около 200 ха) полезащитни пояси за възобновителни/санитарни сечи, в т.ч. 50 ха редуцирана площ за залесяване.
6.4.2: Избрани изпълнители и възложено им изпълнението на дейността

6.4. Изходни индикатори:
6.4.1: Изведени санитарни, принудителни и възобновителни сечи за трансформация върху обща 200 ха, със залесявания върху 50 ха.

***6.4.: Срок за изпълнение на дейността:* 8 месеца**
***Бюджет за изпълнение на дейността:* 470 127,66 евро ,** в т.ч. по МВУ – 335 148,10 евро и като национално съфинансиране – 134 979,56

Поддейност 6.5: *Трансформация на иглолистни култури* извън естественият им ареал на разпространение в семенни насаждения от местни видове, чрез поетапни действия (самостоятелно или в комбинация и повтаряне). През последните 10-15 години се наблюдават естествени сукцесионни процеси на влошаване на здравословното и санитарното състоянието на иглолистни култури създадени през 60-70-те години на 20 в, извън естественият им ареал на развитие. , като: (вследствие на различни заболявания и природни фактори). Повечето от тях вече са изиграли своите пионерни функции (основно почвоукрепващи и противоерозионни) и сега постепенно могат да бъдат трансформирани в биологично и климатично по-устойчиви насаждения/култури от местни (вкл. автохтонни), широколистни видове.

- ✓ Избор на подходящи култури (достигнали техническа зрялост или с повреди от биотичен и абиотичен произход установени по надлежния ред);
- ✓ Извеждане на съответните фази на възобновителни сечи;
- ✓ Залесяване с местни видове под склопа (със или без почвоподготовка);
- ✓ Отглеждане на подрастта (семенен естествен от местни видове и на изкуствения);
- ✓ Мерки по опазване на възобновените участъци /на насажденията/ от дивеч и домашни животни.

6.5. Опорни точки
6.5.1: Идентифицирани подходящи иглолистни култури съответстващи на указанията на ИАГ за тях. (около 2000 ха)
6.5.2: Избрани изпълнители и възложено им изпълнението на дейността

6.5. Изходни индикатори:
6.5.1: Изведени залесявания под склопа върху 600 ха редуцирана площ и изведени фази на възобновителни сечи за трансформация върху 2000 ха иглолистни култури извън ареала им в ГТ в Цяла България и съответно извършено отглеждане на подраста върху 600 ха.

6.5. Срок за изпълнение на дейността: **36 месеца**
Бюджет за изпълнение на дейността: **5 371 572,82 евро,** от които 4 021 777,249 евро са от МВУ и 1 349 795,6 евро са национално съфинансиране

6. Обобщени показатели: 60 месеца и инвестиция от 36 857 395,07 евро, от които 18 500 175,34 евро от Механизма за възстановяване и устойчивост и 18 357 219,76 евро национално съфинансиране с период на изпълнение 2021-2026 г.

Дейност 7: Подкрепа за инвестиции за пътно строителство в горите, пожарна безопасност и за модернизиране, екологизиране и цифровизация на дейностите в горите

Поддейност 7.1. *Закупуване на съвременно техническо оборудване за направа на горскопътна мрежа* - за сгъстяване на горскопътната мрежа за достъп на противопожарна и специализирана горска техника в труднодостъпните горски басейни.
Чрез тази дейност ще се даде възможност на държавните предприятия да закупят модерни машини за направа на горски автомобилни пътища с трайна трошенокаменна настилка.

- ✓ Проучване и анализ за гъстотата и състоянието на съществуващата горскопътна мрежа в България;
- ✓ Разработване на подробна цифрова карта на горскопътната мрежа в България с регистър и основни данни за пътищата, както и с необходимите трасета за нови пътища и сервитути;
- ✓ Спецификация за закупуване на машини за строеж на пътища в горите с избор на модел и марка;
- ✓ Инвестиране в закупуването на модерно техническо оборудване за направа на горскопътна мрежа за достъп на противопожарна и дърводобивна техника в труднодостъпните горски басейни.

7.1. Опорни точки
7.1.1: Изработени са анализ за гъстотата и състоянието на съществуващата горскопътна мрежа, Цифрова карта на горскопътната мрежа в България и Спецификация на необходимите машини за строеж на пътища в горски и планински условия;
7.1.2: Закупени съвременни машини за строеж на горски пътища от ДП:
7.1.3: Изпълнени /построени 50 000 лин.м горски пътища от ДП /със собствени работници или чрез възлагане на външни изпълнители с новозакупената техника на ДП*.

7.1. Изходни индикатори:
7.1.1: Анализ и Цифрова карта на горскопътната мрежа в България
7.1.2: Закупени машини за строителство на горски пътища: 2 бр.Тежък 30т Булдозер, 6 бр. Верижен багер с комплект 4 кофи и раб.органи + пробивна приставка „Борлафет“, 6

бр. Самосфали;
7.1.3: Построени 50 км горски пътища*

7.1. Срок за изпълнение на дейността: **15 месеца** /само за закупуването на машините/
Бюджет за изпълнение на дейността: **2 174 830,26 евро, всичките по МВУ.**

**Забележка:* Изпълнението на пътищата е чрез самофинансиране с пари от Фондовете за инвестиции на 6-те ДП /техния правоприемник след преструктурирането им.

Поддейност 7.2: *Закупуване на специализирани високо-проходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горски пожари.*
През най – критичните периоди на годината от гл.т. на пожарната безопасност, пред изпитание са поставени и структурите на ИАГ, които осъществяват оперативна връзка с щабовете по чл. 64, ал. 1, т. 10 и чл. 65, ал. 1, т. 7 от Закона за защита при бедствия в случаите на повишена пожарна опасност в горските територии и при гасене на пожари в тях. Често и екипите от горски инспектори в РДГ се включват в потушаването на горски пожари. При това, като ограничаващ фактор за навременно реагиране на тези служители се очерта липсата на специализирани високо-проходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горски пожари. След прилагане на опита от страните в Южна Европа с висок риск от възникване на горски пожари, този род автомобили доказаха своята висока ефективност и в нашата страна през последните 12 години в ТП ДГС / ДЛС. /Най-често това са автомобили с повишена проходимост тип пикап, задвижване 4x4, с двойна кабина и товарен отсек. Максималната маса на автомобилите е от 2500 до 3000 кг, включва екип до четирима души, ръчни инструменти, и специално оборудване в товарния отсек. Необходимо е то да включва и резервоар за вода с обем около 400 л, помпа с дебит до 70 л/м и налягане мин. 40 бара, втора преносима бензинова помпа, маркучи, струйници и др. Колите се оборудват и със стационарна и мобилни радиостанции, както и с GPS устройство за проследяване. Оборудването на РДГ с подобни специализирани автомобили е от първостепенно значение. Наличието им би подобрило времето за реакция и осъществяването на наблюдение и контрол по време на пожароопасния сезон. Стойността на оборудван автомобил е в рамките на 85 до 95 000 лв без ДДС, в зависимост от модела на пикапа и заложеното допълнително оборудване. За нуждите на ИАГ и РДГ на този етап са необходими поне 17 бр. автомобили.

7.2. Опорни точки
7.2.1: Идентифицирани модели и марки специализирани автомобили с висока проходимост за гасене на пожари – 17 бр
7.2.2: Избрани доставчици и възложено им изпълнението на дейността

7.2. Изходни индикатори:
7.2.1: Доставени 17 бр. специализирани автомобили с висока проходимост за гасене на пожари.
7.2. Срок за изпълнение на дейността: **12 месеца**

***Бюджет за изпълнение на дейността:* 825 726,89 Евро, всичките по МВУ**

Поддейност 7.3. *Подкрепа за инвестиции за модернизиране, екологизиране и цифровизация на дейностите в горите*

Обосновка: За да се осигури устойчиво природосъобразно управление на горите, тази дейност следва да се извършва със специализирана горска техника щадяща гората и почвата и също адаптирана към изисквания за дребноплощно стопанисване на горите, за стръмни терени и т.н. Също така ще се разчита на цифровизация на операциите (офис-терен-контролен орган) за осигуряване на по-добра отчетност и проследимост, и на свързаност на терена. Същевременно, с тази дейност се цели планираните подкрепящи действия, да позволят още много преди 2050 г. българското производство базирано на горите да може да стане най-конкурентният, иновативен и устойчив доставчик на решения с нулев въглерод (което впрочем се залага от всички страни членки на ЕС в техните аналогични мерки).

Целта на инвестицията е да се осигури финансова подкрепа на избраните изпълнители на дейностите Дейност 6 (6.1 до 6.5), което да им позволи закупуването на съвременна екологосъобразна и ефективна горска техника за извършване на обичайните дейности в горите, като: залесяване, изсичане на нежелан подлес и храсти, технически и санитарни сечи и също на възобновителни сечи за трансформация, за извоз и превоз на добитата дървесна маса. Дейността ще се изпълнява <u>успоредно с изпълнение на дейностите №№ 6.1 до 6.5</u>, чрез поетапни действия (самостоятелно или в комбинация и с повторения):

- Дългосрочно възлагане, вкл. избор на изпълнител на описаните дейности №№ 6.1 до 6.5 в избраните райони, в т.ч. с осигурени средства за закупуване и доставка на избрания тип/модел/марка машини и оборудване, съобразно възложената дейност (или комплекс от дейности). Новата техника позволява цифровизация на операциите (офис-терен-контролен орган) за осигуряване на по-добра отчетност и проследимост, и на свързаност на терена;

- Инвестиране в закупуването на инструменти за засаждане на фиданки с покрита коренова система (за избраните изпълнители на залесяване).

- Осигуряване на възможност чрез подпомагане (в пилотен порядък), избраните изпълнители да бъдат сертифицирани за оценка на съответствието и надлежна проверка на системата им за управление.

След избора на подходящи насаждения отговарящи на съответните изисквания според действащата нормативна уредба, за изпълнение на дейностите №№ 6.1-6.5, ще се изпълняват следните стъпки и лесовъдски операции:

- ✓ Извеждане на съответните фази на възобновителни сечи и на сечи за оформяне на котли за залесяване;
- ✓ Изсичане на храсти и на подлеса възпрепятстващи възобновителния процес;

- ✓ Залесяване с местни видове в случаите на затруднено естествено възобновяване (със или без почвоподготовка);
- ✓ Отглеждане на подрастта (семенен естествен и изкуствен) и на новосъздадените култури;
- ✓ Мерки по опазване на възобновените участъци /на насажденията/ от дивеч и домашни животни.

Относно избора на машините паралелно ще се извърши:

- ✓ Спецификация* с параметри за избор на машини за изсичане на нежелан подлес и храсти, както и на машини за водене на тенически, санитарни и възобновителни мероприятия (сечи), както и на такива за извоз и за превоз на добитата дървесна маса – капацитетни възможности, модели, марки, цени и пр.;
- ✓ Спецификация с параметри за избор на садилни уреди /инструменти за засаждане на фиданки с покрита коренова система;

Относно сертифицирането на производствената верига – от гората до производителя:

- ✓ Избор на одитираща компания по CoC продуктова сертификация за съответствие с европейските критерии и индикатори
- ✓ Сключване на договори за първоначален одит, 3 контролни одита и 1 ресертификационен одит (общо за 5 години) и извършени реално одити на минимум 10 дърводобивни компании

**** Забележка:*** Като минимум, спецификацията калкулира избраните с дейности от 6.1 до 6.5 площи и обеми за въздействие по този план.

7.3. Опорни точки

7.3.1: Идентифицирани подходящи насаждения (в контекста на съответната дейности №№ 6.1 до 6.5), обеми – натурални и качествени параметри (около 5000 ха)?

7.3: Избрани изпълнители за дългосрочно (минимум за 5 години) комплексно изпълнение на обекти на възложителя – държавно горско или общинско горско поделение/ предприятие, на основание доказани възможности, вкл. с предложение за покупка на нова високоефективна и екологосъобразна техника, на база на 3 оферти от търговец/вносител или производител/вносител на името на кандидата за дейността, досегашна дейност по предмета на поръчката и график за изпълнение.

7.3. Изходни индикатори:

7.3.1: Изведени залесявания под склопа върху 1250 ха редуцирана площ и изведени фази на възобновителни сечи за трансформация върху 5000? ха иглолистни култури извън ареала им в ГТ в Цяла България и съответно извършено отглеждане на подраста върху 1250 ха.

7.3.2: Всички дейности са извършени с новозакупена от изпълнителите на съответната дейност високоефективна и екологосъобразна, средногабаритна горска техника: 3 бр.Харвестри, 3 бр.Тракционни лебедки за харвестрите, 2 бр. Въжени линии с платформа и спец.глава; 5 бр. Форвардери, 3 бр. Специализ.горски трактори, 5 бр. Дребногабаритни вседеходи с приставка за рязане на подлес и мулчер, 150 бр Съвременен уред-пистолетен за залесяване с фиданки с покрити корени.

7.3. Срок за изпълнение на дейността: **16 месеца**
Бюджет за изпълнение на дейността – само за закупуване на техниката и за сертифициране на предприемачите: **6 127 500,0 евро, всичките по МВУ.**

7. Обобщени показатели: 16 месеца и инвестиция от 9 128 057,15 Euro, изцяло по МВУ.

Общо планирания индикативен бюджет за Работен пакет 2 (дейности 6 + 7) възлиза на 45 985 452,22 евро, от които по МВУ – 27 628 232,49 евро и 18 357 219,76 евро национално съфинансиране

РАБОТЕН ПАКЕТ 3: Подкрепа за инвестиции в развитието и модернизацията, вкл. цифровизация на фирмите за обработка на дървесина, в т.ч. на конструкции в строителството

Реформата цели да се извършат инвестиции в закупуването на оборудване за първична и вторична обработка –раздробяване и цепене; бичене, сушене, парене, залепване за производство на слепени детайли за силови конструктивни елементи за строителството и за други производства с трайно влаган дървен материал. Същевременно новото оборудване ще позволява цифровизация и проследяване на процесите свързани с дъскорезници, увеличен производствен капацитет, дървесна химия и др., и същевременно ще позволи въвеждането на системи за надлежна проверка и оценка на съответствие.

Дейност 8: Инвестиране в закупуването на съвременно оборудване за първична и вторична преработка на дървесината и цифровизация

В рамките на тази дейност ще се извърши инвестиране в закупуването на оборудване за първична и вторична обработка – бичене, рендосване(фрезоване), раздробяване и цепене; сушене, парене, залепване за производство на слепени детайли и конструктивни елементи за строителството и мебелната промишленост. Новото оборудване трябва да позволява цифровизация и увеличаване на производствения капацитет, внедряването на дървесна химия и проследяване на процесите и свързаността между гората, дъскорезниците и производствените цехове по веригата за доставки, като за целта позволи въвеждането на системи за надлежна проверка и оценка на съответствието с приложимите стандарти. Днес те са сред водещите действащи лица и способстващи за европейската кръгова биоикономика. Техните вериги за създаване на стойност също предоставят рядка възможност за икономическо и социално развитие в българските селски райони, където се намират повечето от нейните хиляди служители.
Целта на дейността е да се подкрепят активности и инвестиции за:

- Дългосрочно възлагане /избор на доставчици/продавачи на дървен материал – държавни, общински и частни собственици на гори, и инвестиция в изграждането на постоянни цифровизирани складове за продажба на дървесина, в избраните

региони.

- Създаването на постоянни складове за продажба на дървесина, което ще стартира дългоотлагания, но очакван процес на трансформиране продажбата на дървесина на корен към по-ефективната, прозрачна и цифровизируема продажба на **добита след сечта дървесина на склад.** Складовете ще са свързани с цифрова виртуална мрежа със съответната интернет и пр. необходима логистика. * Дейността изцяло ще се финансира от ДП, като такива трябва да се изградят минимум по един във всяко ТП – ДГС/ДЛС.
- Дългосрочно възлагане на покупката на дървесина в избраните райони от преработвателни фирми, съответно за: разбичване, и/или дробилни, и/или цепачни машини, и/или оборудване за сушене, и/или за парене, и/или за производство на слепени конструктивни елементи за строителството, според капацитетните им възможности и наличната суровина.
- За избраните производители по предходната точка да се осигури достъп до инвестиции за закупуване на ново оборудване и технологични линии за съответното производство, съобразно капацитетните възможности и наличната суровина; за целта същите трябва да кандидатстват изрично. ** съфинансиране по други програми /еврофондове.
- Осигуряване на инвестиция, избраните производители да реализират цифровизация на цялостния производствен процес и да бъдат сертифицирани за оценка на съответствието и надлежна проверка на системата им за управление.

Относно избраните видове дървопреработване и съответните за тях операции и машини, ще се инвестира за/в:

- ✓ Разбичване на дървесината и последващо обработване, в т.ч.: сушене, рендосване, парене, залепване за изработване на слепени детайли за силови конструктивни елементи за строителството, мебели, дограма и за други производства с трайно влаган дървен материал.
- ✓ Изготвяне на подробна спецификация с параметри за избор на машини за разбичване, рендосване, дробилни и цепачни машини, оборудване за сушене, парене и производство на слепени детайли – капацитетни възможности, водове, марки, цени;
- ✓ Сключване на дългосрочни рамкови договори /избор на доставчици/продавачи на дървен материал – държавни, общински и частни собственици на гори, и инвестиция в изграждането на постоянни цифровизирани складове за продажба на дървесина, в избраните региони*.
- ✓ Сключване на дългосрочни рамкови договори за покупката на дървесина в избраните райони от преработвателни фирми, съответно за: разбичване, рендосване, и/или дробилни, и/или цепачни машини, и/или оборудване за сушене, и/или за парене, и/или за производство на слепени конструктивни елементи за мебели и строителство, според капацитетните им възможности и наличната

суровина.

- ✓ За избраните производители по предходната точка да се осигури достъп до инвестиции за закупуване на ново оборудване и технологични линии за съответното производство, съобразно капацитетните възможности и наличната суровина; за целта същите трябва да кандидатстват изрично.
- ✓ Осигуряване на инвестиция, избраните производители да реализират оцифряване на цялостния производствен процес и да бъдат сертифицирани за оценка на съответствието и надлежна проверка на системата им за управление.

**** Забележка:*** Регионите за инвестиране съвпадат с тези в които е избрано инвестиране по дейностите №№ 6 и 7.

8. Опорни точки

8.1: Идентифицирани /избрани доставчици/продавачи и клиенти – преработватели по региони от всички изброени групи/категории* и сключени дългосрочни договори за покупка на дървен материал по цени на склад - обеми – натурални и качествени параметри (общо в България на около 25 000 м3 плътна маса /годишно за период от 5 години).

8.2: Избрани изпълнители за дългосрочно (минимум за 5 години) за производство на асортиментите с машини предмет на инвестицията с график за изпълнение, вкл. с предложение от тяхна страна за покупка на нова високоефективна и екологосъобразна техника, на база на 3 оферти от търговец/вносител или производител/вносител на името на кандидата за дейността, досегашна дейност по произвежданите асортименти.

8. Изходни индикатори:

8.1: Създадени по 1 брой постоянни горски складове за продажба на добита след сечта дървесина (по един на територията на всяко ТП –ДГС/ДЛС), чрез самофинансиране от ДП (общо .

8.2: Закупупени и вложени в производството х 25000 м3/годишно дървесина* (за 5 години).

8.3: Всички производства (разбичване, рендосване, и/или дробене, и/или цепене, и/или сушене, и/или парене, и/или производство на слепени конструктивни елементи за строителството, мебелното производство) са извършени с новозакупена от съответните производители на съответните асортименти по спецификация предмет на техните договори и съответен капацитет.

**Забележка:* Закупуването на дървесината (нейната стойност) не е предмет на инвестиция по ПВУ.

8. Обобщени показатели: 180 бр. постоянни горски складове в ГТ с достатъчна площ за разполагане и продажба на всяка категория дървесина. Закупени са дървообработващи машини **<u>х 6 бр от всяка,</u>** както следва: 1)Машини за цепене на дърва и пакетиране на терена – линия; 2)Машини за раздробяване на терен /едроразмерни с товарен автомобил и кран за поемане и подаване – комплект; 3)Самосвали /ремаркета за извоз и

транспортиране на раздробена в гората дърв.маса; 4)Мобилни машини за бичене на дървесина на терен /склад с ремарке; 5)Сушилни за фасониран материал, шир/иглол, 2000м3/годишно, с котел за изгаряне на дърв.отпадъци – линия с 5 сушилни амери; 6)Инсталации за парене /консервиране на дървесина (среден капацитет) и 7)Поточна линия за слепване на дървесни детайли за производство на конструктивни /строителни елементи, вкл. греди и плотове.

8. Срок за изпълнение на дейността: **12 месеца**
Бюджет за изпълнение на дейността – само за закупуване на техниката и за сертифициране на предприемачите: 11 100 000,00 евро

Забележка: При тази дейност ще се толерират купувачи на дървесина - преработватели, които имат финансиране за същото/подобно оборудване по друга европейска програма, както и вече сертифицирани по стандарт за проследяване на производствената верига.

РАБОТЕН ПАКЕТ 4: Управление, теническа помощ и комуникация
С пакета с дейности се цели ефективно и ефикасно управление на проекта, мониторинг и докладване/отчитане на проекта, вкл. по приемане на продуктите по проекта също за поддържане на изискуемите се публичност и комуникация по ПВУ от екипа за управление на проекта.

Дейност 9: **Управление, техническа помощ, мониторинг и докладване**

Екипът за управление ще включва както експерти на ИАГ, така и външни експерти. Предвиждат се следните експерти – ръководител на проекта и финансист, експерт комуникационни дейности, експерти с познания по извършване на дейности в горите – трансформация на насаждения, залесяване, възлагане на дейности и дървопреработване, компенсиране на CO_2.
Дейността ще включва и:

- **Закупуването на оборудване и софтуер за работата по проекта**, като не се предвижда допълнителна тежест за държавния бюджет за сметка на предвидените оборудване и софтуер.
- **Техническа помощ по приемане на продуктите по проекта -** осигуряване на външна експертна подкрепа (експерти от др. държави членки?) за осигуряване на техническа помощ по приемане на продуктите по проекта. Съвместната работа на водещи европейски експерти и представителите на администрацията, отговорна за управлението на сектора „Горите за компенсиране на CO_2“ в контекста на климатичните промени (нова дирекция в ИАГ) ще повиши капацитета на включените в процеса по приемане на продуктите на проекта български експерти, чрез прилагане на метода – “Learning by doing”.
- **Общи комуникационни дейности по проекта -** изпълнение на изискванията за

публичност и комуникация по ПВУ от екипа за управление на проекта. Това включва изработка на информационни табели и банери, разработена информация за проекта за интернет страницата на ИАГ, публикуване на новини и материали от проекта и др.

9. Опорни точки
9.1: Осигурено ефективно и ефикасно управление на проекта, мониторинг и докладване/отчитане на проекта. (20 докладвания (технически и финансови отчети) по проекта)
9.2: Осигурена техническа помощ по приемане на продуктите по проекта
9.3: Осигурена публичност и комуникация по ПВУ.

9. Изходни индикатори:
9.1: Осигурена техническа помощ и приети продукти по проекта
***Срок за изпълнение на дейността:* 50 месеца**
***Бюджет за изпълнение на дейността:* 178 950,17 Евро**

9.2: Сключен договор за Техническа помощ по приемане на продуктите на проекта.
***Срок за изпълнение на дейността:* 60 месеца**
***Бюджет за изпълнение на дейността:* 332 336,0 Евро**

9.3: Осигурена публичност и комуникация по проекта
- Разработени информационни табели и банери, разработена информация за проекта за интернет страницата на Проекта /самостоятелна/, публикуване на новини и материали от проекта и др.
- 500 000 посетители на информацията за проекта в интернет сайта на Проекта.

***Срок за изпълнение на дейността:* 60 месеца**
***Бюджет за изпълнение на дейността:* 7 669,29 Евро**

***9. Обобщени показатели:* 60 месеца и 518 955,49 Euro (изцяло от самофинансиране)**

Общият планиран ресурс (за всички работни пакети) е 83.829.945,43 Euro (64.817.768,05 Euro от Механизма за възстановяване и устойчивост и 19.012.177,38 Euro национално съфинансиране) с период на изпълнение 2021-2026 г.

Подробна информация за бюджета е представена в *Приложение 2.Б.4: Индикативен Бюджет*.

Очаквани резултати: В резултат от изпълнението на дейностите по проекта се очаква:

- ✓ Структурна реформа на управлението на единния горскостопански и промишлен сектор;
- ✓ Извършване на Национална горска инвентаризация;

- ✓ Създаване на единната цифрова картна основа на горите в България, чрез извършване на проучвания с висока плътност LiDAR върху проблемните горски зони;
- ✓ Изработване на областните планове за развитие на горските територии;
- ✓ Възстановяване на най-старото техническо горско училище в България и Европа в к.с. Боровец и преустройването му в Национален център за продължаващо обучение и квалификация на работещи в горския сектор.
- ✓ Устойчиво възстановяване на изсъхнали /повредени гори по регионите (напр. от корояди, изсъхвания, пожари и други природни бедствия), както и на полезащитните горски пояси в Добруджа;
- ✓ Залесявания върху незалесени горски и негорски площи, вкл. за създаване на „зелени пояси“ около градовете;
- ✓ Модернизацията и цифровизация на горскостопанските дейности;
- ✓ Модернизацията и цифровизация на процесите в обработката на дървесина;

Проектът отговаря на хоризонталните принципи на Регламента за създаване на Механизъм за възстановяване и устойчивост, а именно:

- ✓ Подкрепата от Механизма не замества периодични национални бюджетни разходи и спазва принципа на допълняемост на финансирането от Съюза; и
- ✓ Проектът включва само дейности, които спазват принципа за „ненанасяне на значителни вреди“.

Проектът няма да представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС. Бенефициент е Изпълнителна агенция по горите и Държавните предприятия (тените правоприемници след реализиране на структурната реформа), собствениците /управителите на гори, фирмите изпълнители на дейности в горите и дървопреработвателните фирми.

Структурната реформа – „Създаване на Държавна агенция по горите за управление на единния горскопромишлен комплекс“ не представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС.

За прилагането на принципа за ***насърчаване на равенството между мъжете и жените и недопускане на дискриминация***, ще се следи работа на екипа за управление на проекта, както и комуникацията със заинтересовани страни да е в условията на равенство и равнопоставеност между мъжете и жените и недопускане на дискриминация в ежедневната работа и в процеса на взимане на решения. Бенефициентът ще осигурява необходимите условия при зачитане на равенството между мъжете и жените, на социалните аспекти на пола. В рамките на проекта, това ще се осигурява чрез:

- ✓ равнопоставено изслушване и отчитане на мнения, и предложения, подкрепа за равностойно ангажиране в дейностите на двата пола;
- ✓ контролиране да не бъде допускана дискриминация въз основа на пол, етнически произход, религия, увреждане, възраст, социален статус или сексуална

ориентация;

- ✓ осигуряване на равен достъп до информация.

Принципът ще бъде прилаган също при процедури за назначаване на служители по проекта, като ще се следи за балансирано участие на експерти по отношение на гореизброените аспекти.

Принципът ще бъде водещ в работата със заинтересованите страни, междуведомствената комуникация, вкл. при предоставяне на консултантска и експертна подкрепа. Правото на еднакъв достъп до обществена информация и документация за горите, горското стопанство и базираната на горите индустрия, ще бъде гарантирано от принципа за равнопоставеност на получателите на информация.

В сградите на ИАГ /МЗХГ са осигурени равни възможности за физически достъп на хора с увреждания. Същите ще бъдат съблюдавани при избор на други места за провеждане на обществени консултации и комуникации.

Трансграничният характер на проекта включва укрепване на партньорства с всички идентифицирани заинтересовани страни, които са пряко ангажирани с процесите по управление горите, опазване и възстановяване на екосистемите и биоразнообразието, биоикономиката и изграждане на зелена инфраструктура, както и осигуряване на трансгранични „зелени“ коридори. Трансграничните специфики на горските екосистеми и на техния принос за климатична неутралност, ще бъдат основно анализирани и включени в определянето на специфични цели и мерки за опазване на горите.

Принципът за партньорство ще бъде постоянно прилаган при осъществяване на процесите на координация и управление с други структури и заинтересованите страни.

Комуникационният план на проекта включва дейности от 1 до 8 насочени към постигане на общо разбиране и обществена подкрепа за специфичните цели и мерки за устойчиво управление на горите и тяхното опазване в контекста на климатичните промени. Комуникационният процес ще се осъществява въз основата на следните принципи:

- ✓ **Прозрачност** с цел да се гарантира на заинтересованите страни, че целите на устойчивото управлението на горите в контекста на климатичните промени и биокиономиката, се изпълняват в условията на прозрачност и споделена информация;
- ✓ **Диалогичност** със заинтересованите страни и с обществото като цяло, с цел осъществяване на ефективна комуникация и изграждане на доверие и позитивно отношение към управлението на горите и горско-дървесния сектор в контекста на климатичните промени и изобщо, и поддържането на произходните екосистемни услуги;
- ✓ **Равнопоставеност на получателите на информация** и своевременно разпространение на информацията;
- ✓ **Позитивизъм** в комуникацията с цел постигане на позитивно отношение към горите и горското съсловие (собственици на гори, управители на гори, служители по горите, изпълнители на дейности в горите, преработватели на продукти с произход от горите) и техните ежедневни усилия за поддържане и увеличаване способността на горите и дървените изделия да абсорбират и задържат въглерода от атмосферата.

Процесът стартира с проведените многобройни дискусионни форуми от 2018 г насам, за подобряване на взаимоотношенията в горския сектор, за необходимата реформа в неговото единно управление и за ролята на горите за смекчаване последиците от климатичните промени, в т.ч. за увеличаващото се значение и роля на лесовъдите и на изпълнителите на дейности, за нуждите от по-добра и различна квалификация и умения за устойчивото управление на горите, особено в аспекта на „зелената сделка“ и климатичните промени, биоикономиката и кръговата икономика и ПВУ.

3. Бенефициент.

Изпълнителна агенция по горите и Държавните предприятия (тените правоприемници след осъществяване на структурната реформа), собствениците /управителите на гори, фирмите изпълнители на дейности в горите и дървопреработвателните фирми.

4. Времеви график за изпълнение на проекта, вкл. дейности, етапи[1].

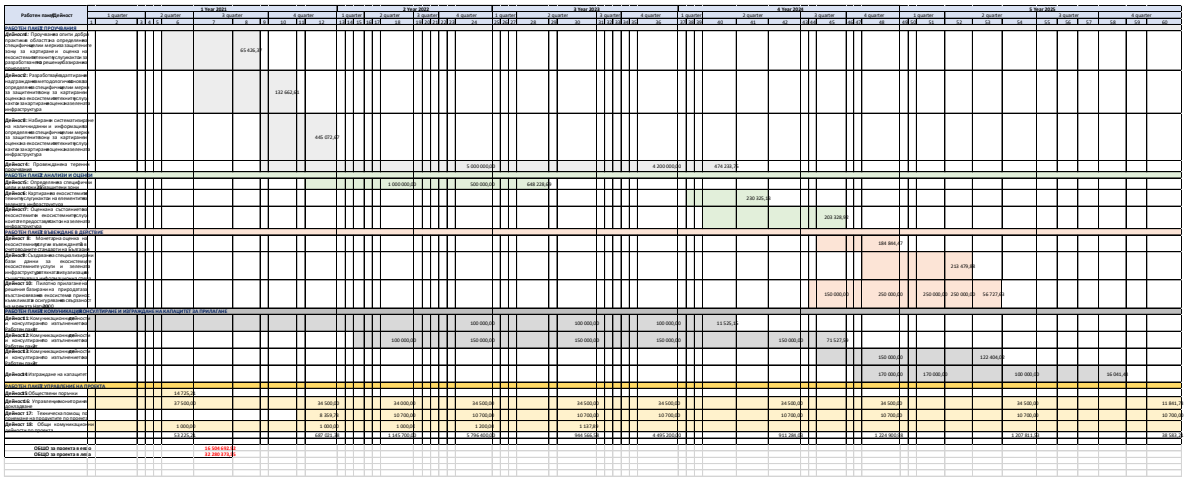

Подробна информация за времевия график е представена във файл: „*Приложение 2.Б.4_Индикативен бюджет с график.xlsx“*

4.1. Кога най-рано може да започне изпълнението на проекта след неговото одобрение?

Непосредствено до 1 месец след неговото одобрение за финансиране, с оглед адаптиране на управляващия орган – ИАГ (неговия правоприемник) и също така за подготовка за структурната реформа и изграждане на консенсус.

Проектът е с висок приоритет поради:

1. Необходимостта от определяне на подробни и специфични за горите и горско-дървесния сектор цели и мерки за опазване на горите, свързани с изпълнението на ангажименти на Република България при прилагането на решенията на Министерските конференции “Forest Europe” базирани на европейското

[1] Графикът ще е релевантен за определянето на междинни цели в рамките на Плана за възстановяване и устойчивост и има пряко отношение към освобождаване на траншове от финансовата подкрепа по линия на Фонда за възстановяване и устойчивост.

законодателство;

2. Връзката на оценката на състоянието и монетарната стойност на горите и базираните на тях услуги с Плана за действие „Финансиране за устойчив растеж на ЕС“, като в процеса на вземане на инвестиционни решения балансирано се включат социални, икономически и екологични управленски фактори;
3. Постигане на целите за декарбонизация на страната, които ще бъдат съвместени с целите и мерките за възстановяване и устойчиво развитие на единния горски сектор с фокус върху горите и единния горско-дървесен сектор, които се явява като основен „поглътител“ на емисии;
4. Икономическо възстановяване от пандемията чрез създаване на възможности за нови зелени работни места и природосъобразен бизнес и развитие на местните общности;
5. Принос за преодоляване на щетите от епидемията и за изграждане на екологосъобразен, цифров, социален и устойчив Европейски съюз.

5. Индикативен финансов ресурс по дейности, вкл. източници на финансиране (ДП, европейско финансиране, частно финансиране, МФИ).

Общият бюджет по проекта е **83 829 945,43 Euro**, от които 77,3% или 64,82 мил. евро с източник на финансиране Механизма за възстановяване и устойчивост и 22,7% или 19, 01 мил. евро чрез съфинансиране.

Общите разходи са изчислени въз основа на следните финансови прогнози за пакети от дейности, както следва:

Работен пакет 1: Структурна реформа и цифровизация – 26 225 537,69 Euro, от които 26 089 535,56 Евро от МВУ;

Работен пакет 2: Залесяване на горски и не-горски имоти и трансформация на гори с нисък въглероден капацитет – 45 985 452,22 Euro, от които 27 628 232,49 Euro от МВУ;

Работен пакет 3: Подкрепа за инвестиции в развитието и модернизацията, вкл. цифровизация на фирмите за обработка на дървесина, в т.ч. на конструкции в строителството – 11 100 000,00 Euro, всичките по МВУ;

Работен пакет 4: Управление, теническа помощ и комуникация – 518 955,49 Euro, изцяло от самофинансиране.

Подробна информация за бюджета е представена в Приложение 2.Б.4 Индикативен бюджет**.**xlsx, в *таблица: „Приложение 2.Б.4 Индикативен бюджет*.xlsx**“** е описана методологията за остойностяване на разходите по дейностите на проекта. Индикативните разчети за разходите, необходими за реализация на целите на проекта **НЕ включват ДДС и са в ЕВРО**.

Остойностяването на дейностите е извършено експертно, на база на вече осъществявани и остойностявани по възприети методики и цени на ИАГ и ДП, вкл. от техни участия в проекти и програми с ЕС финансиране, възлагани дейности в горите от ДП, оферти, направени инвестиции (закупени/продадени машини и оборудвания) от структури на ИАГ и ДП, фирми, ЛТУ и ИГ.

a. Разпределете индикативно финансовия ресурс, според типа разход:

- Изграждане/рехабилитация на инфраструктура (СМР) – **3.36 %** (Д-5)
- Физически капитал (закупване на машини и съоръжения) **– 24.28 %** (Д-7+Д-8);
- Човешки капитал (повишаване на умения, преквалификация…) – ..**0,0 %**
- Труд (разходи за трудови възнаграждения, консултантски услуги …)– **72.36 %** (Д-1+Д-2+Д-3+Д-4+Д6+Д9)
- Технология (разходи за придобиване на НМДА – патенти, софтуер…) – **0,0 %**

Индикативното разпределение на финансовия ресурс според типа разход включва работни пакети 1, 2, 3 и 4 от проекта.

6. Индикатори

6.1. Индикатор/и за резултат

Индикатори за резултат за всяка дейност са дадени в описанието на дейностите по проекта.
Отговорен за събирането и изпълнението на данните за индикаторите е ръководителят на проекта.

6.2. Индикатор/и за ефект

Чрез дейностите по проекта се подпомага адаптацията на българския горско-дървесен сектор, да продължи да доставя дървесина на обществото, да поддържа услугите, които предоставя, и да разширява техния принос за смекчаване на климатичните промени, като същевременно е част от устойчивото и многофункционално управление на горите.

Ще се изграждат нови ефективни структури на национално и регионално ниво (преобразуване на съществуващите такива) за съвместно ефективно и ефикасно управление на единния горско-дървесен сектор, с подходящ административен и финансов капацитет за постигане на устойчив зелен преход, чрез засилване на цялата устойчива горска биоикономика, която работи в синергия с повишената амбиция на ЕС за климата и биологичното разнообразие.

Също така, дейностите ще доведат и до постепенно увеличаване задържането на въглерод от горите и от произвежданите и влезли в употреба дървени изделия, но от друга страна, ще увеличат в качествено отношение въглерод-абсорбционния капацитет на слабопродуктивни, изредени, опожарени и др.п. гори и горски земи, чрез трансформирането им в устойчиви на климатичните промени и по-високопродуктивни насаждения; ще се създадат нови „зелени“ работни места в селските райони.

Закупеното с инвестиции по проекта ново оборудване ще позволява:

- да се подобри и сгъсти горскопътната мрежа в горите за достъп на противопожарна и друга горска техника, за пожарна безопасност;
- цифровизация на операциите (офис-терен-контролен орган) за осигуряване на по-добра отчетност, и проследимост, и свързаност на терена от една страна, а от друга ще позволят дейностите да се извършват със съвременна специализирана горска техника щадяща гората и почвата и също адаптирана към максимално опазване на биоразнообразието в горите и към изисквания за дребноплощно стопанисване на горите, за стръмни терени и т.н
- цифровизация и увеличаване на производствения капацитет, внедряването на дървесна химия и проследяване на процесите и свързаността между гората,

дъскорезниците и производствените цехове по веригата за доставки, като за целта позволи въвеждането на системи за надлежна проверка и оценка на съответствието с приложимите стандарти. Днес те са сред водещите действащи лица и способстващи за европейската кръгова биоикономика. Техните вериги за създаване на стойност също предоставят рядка възможност за икономическо и социално развитие в българските селски райони, където се намират повечето от нейните хиляди служители.

Индикаторите за ефект са свързани с горските територии с преки социално икономически ползи от устойчивото управление на горите, както и с решения базирани на природата за възстановяване на горите и ландшафтите и присъщото им биоразнообразие, осигуряване на добавена стойност за горските и дървесни производители и принос към целите за климата, допринасящи за нови работни места, основно в селските райони и зелен растеж.

- Начална стойност – горски територия в обхвата на 0 териториални поделения – ДГС/ДЛС с преки социално икономически и екологични ползи (за климата) от многофункционалното управление на горите и горско-дървесния сектор [2021 г.]
- Междинна стойност – горски територия в обхвата на 45 териториални поделения – ДГС/ДЛС с преки социално икономически и екологични ползи (за климата) от многофункционалното управление на горите и горско-дървесния сектор [2022 г.]
- Междинна стойност – горски територия в обхвата на 90 териториални поделения – ДГС/ДЛС с преки социално икономически и екологични ползи (за климата) от многофункционалното управление на горите и горско-дървесния сектор [2023 г.]
- Междинна стойност – горски територия в обхвата на 135 териториални поделения – ДГС/ДЛС с преки социално икономически и екологични ползи (за климата) от многофункционалното управление на горите и горско-дървесния сектор [2024 г.]
- Крайна стойност – горски територия в обхвата на 180 териториални поделения – ДГС/ДЛС с преки социално икономически и екологични ползи (за климата) от многофункционалното управление на горите и горско-дървесния сектор [2025 г.]

**Индикаторът е представен с надграждане на резултатите за горските територии в обхвата на териториални поделения – ДГС/ДЛС от предходна междинна стойност.*

7. Изисква ли реализацията на проекта провеждане на процедура по ЗОП?

Предвидено е дейностите по проекта да се изпълняват от ИАГ и/или от ДП (техните правоприемници след осъществяване на структурната реформа), чрез провеждане на процедури по ЗОП. Предвидени са 9 процедури по ЗОП, както следва:

Предоставяне на услуги по работни пакети (съответните дейности по които се предвижда закупуване на оборудване и машини) за изпълнение на проект „Да помогнем на гората да се погрижи за смекчаване и адаптиране към климатичните промени“, по пакети, както следва:

- **Работен пакет 1:** Структурна реформа за създаване на Държавна агенция по горите за управление на единния горскопромишлен комплекс : Дейности №№ 1,2,3,4 и 5;
- **Работен пакет 2:** Залесяване на горски и не-горски имоти и

трансформация на гори с нисък въглероден капацитет: Дейности №№ 7.1, 7.2 и 7.3;

- **Работен пакет 3:** Подкрепа за инвестиции в развитието и модернизацията, вкл. цифровизация на фирмите за обработка на дървесина, в т.ч. на конструкции в строителството – Дейност № 8, както и за
- Услуга за подготовка на документите по ЗОП за процедурите;

Общата рогнозна стойност за ОП възлиза на: 46 332 317,92 Euro, както следва:

1. Предоставяне на услуга за подготовка на технически спецификации и тръжни документации за 8 броя ОП – прогнозна стойност - 14 725,21 евро;
2. Дейност 2: Планиране и извършване на Национална горска инвентаризация – прогнозна стойност – 4 018 709,53 Евро;
3. Дейност 3: Инвестиране в извършването на пълно заснемане – цифровизация на покритите с гора територии на България с технологията LiDAR – прогнозна стойност - 14 387 593,67 Евро;
4. Дейност 4: Изработване на областни планове за развитие на горските територии (ОПРГТ) с регионална оценка на съответствието – прогнозна стойност - 4 880 532,36 Евро.
5. Дейност 5: Създаване на Национален център за продължаващо обучение и квалификация на работещи в горския сектор – прогнозна стойност - 2 802 700,0 Евро.
6. Поддейност 7.1. Закупуване на съвременно техническо оборудване за направа на горскопътна мрежа – прогнозна стойност - 2 174 830,26 Евро.
7. Поддейност 7.2: Закупуване на специализирани високо-проходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горски пожари – прогнозна стойност - 825 726,89 Евро
8. Поддейност 7.3: Подкрепа за инвестиции за модернизиране, екологизиране и цифровизация на дейностите в горите – прогнозна стойност - 6 127 500,0 Евро
9. Дейност 8: Инвестиране в закупуването на съвременно оборудване за първична и вторична преработка на дървесината и цифровизация – прогнозна стойност - 11 100 000,00 Евро

За Дейност 1: Разработване/адаптиране и надграждане на нормативните документи и въвеждане на новата управленска структура на национално, регионално и на местно ниво и адаптиране /надграждане на административния и управленски капацитет за устойчиво управление на единния ГПК, е предвидено наемането и на външни експерти на срочни трудови договори със срока на изпълнение на дейността (12 месеца), съгласно ЗУСЕСИФ.

За Дейност 6 и 7, изборът на изпълнители на съответните поддейности в горите е предвидено да се извършва от съответните възложители – ТП – ДГС/ДЛС (техните правоприемници след осъществяване на структурната реформа) в съответствие с вътрешната нормативна уредба по ЗГ („НАРЕДБА за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти“ обн., ДВ, бр. 96 от 6.12.2011 г и Наредба №2 от 7 февруари 2013 година за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените

култури, тяхното отчитане и регистриране) За Дейност 9: Управление, техническа помощ, мониторинг и докладване, екип за управление на проекта е предвидено наемането на външни експерти на срочни трудови договори със срока на изпълнение на проекта, съгласно ЗУСЕСИФ.
7.1. Ако се изисква процедура по ЗОП, каква част от дейностите и финансовият ресурс ще бъдат предмет на обществената поръчка?
Предвидените дейности планирани за изпълнение чрез процедури по ЗОП, съставляват 55,3 % от финансовия ресурс.
7.2. Ако се изисква процедура по ЗОП, какъв е индикативният график за изпълнението ѝ?
Предвидено е процедурите по ЗОП да стартират веднага след утвърждаване на проекта и по-конкретно приблизително 2 месеца, преди стартирането на съответните дейности както са посочени в индикативния график по Приложение 2.Б.4 „Индикативен бюджет с график“. В зависимост от предмета, същите ще бъдат с поставени етапни цели, разработване на междинни продукти, планирани в индикаторите за всяка дейност, които ще се използват за постигане на крайните резултати и краен срок на изпълнение на проекта до месец декември 2025 г. Индикативният график за провеждане на обществените поръчки е: 1. Предоставяне на услуга за подготовка на технически спецификации и тръжни документации за 8 броя ОП – **1 проектен месец**; 2. **Дейност 2:** Планиране и извършване на Национална горска инвентаризация – **48 проектни месеца**; 3. **Дейност 3:** Инвестиране в извършването на пълно заснемане – цифровизация на покритите с гора територии на България с технологията LiDAR – **14 проектни месеца**; 4. **Дейност 4:** Изработване на областни планове за развитие на горските територии (ОПРГТ) с регионална оценка на съответствието – **49 проектни месеца**; 5. **Дейност 5:** Създаване на Национален център за продължаващо обучение и квалификация на работещи в горския сектор – **25 проектни месеца**; 6. **Поддейност 7.1.** Закупуване на съвременно техническо оборудване за направа на горскопътна мрежа – **16 проектни месеца;** 7. **Поддейност 7.2:** Закупуване на специализирани високо-проходими автомобили за патрулиране и първоначална атака на горски пожари – **16 проектни месеца**; 8. **Поддейност 7.3:** Подкрепа за инвестиции за модернизиране, екологизиране и цифровизация на дейностите в горите – **16 проектни месеца**; 9. **Дейност 8:** Инвестиране в закупуването на съвременно оборудване за първична и вторична преработка на дървесината и цифровизация – **12 проектни месеца**. *<u>Забележка:</u> Месеците следва да се броят след обявяване окончателното решение за избор на изпълнител на ОП.*
8. Демаркация и допълняемост.
8.1. Ако са изпълнявани сходни проекти (независимо от източника им на финансиране), опишете как този проект надгражда/допълва постигнатото с предходните проекти.

В изпълнение на няколко проекта на ИАГ (по ФИ на ЕИП, програма LIFE+ и др.) информацията за горските територии е частично конвертирана в SHAPE формат. Неосъществени са усилията за изграждане на подобна система, в т.ч. поради прекратена обществена поръчка за изграждането й със средства по ПРСР и чрез евентуален проект по ОПОС. „Предложение за формат на извадков модел и методика за **Национална инвентаризация на горските територии**, както и персонализиран софтуер, вземайки предвид специфичните особености по ПРСР“, по проект с УИН 01/04.-05-16/03, реализиран съвместно със Световна банка. Приетата методика не е тествана и това ще бъде стартова /изходна позиция за изпълнение на Дейност 2 на Проекта.

С изпълнение на проекта в частта му с НГИ и с **проучванията с висока плътност LiDAR** пряко ще се изпълнят клаузи на Проект за подкрепа за развитие и управление на екосистемните услуги и оценка на **състоянието на елементите на зелената инфраструктура**, съгласно индикативната работна програма на Оперативна програма „Околна среда 2014 – 2020 г.“, стартирал през 2019 г по отношение на: 1. Изготвяне/ актуализиране на методики за картиране и оценка на екосистемите и техните услуги; 2. Събиране на налични данни, картиране състоянието на горските екосистеми и техните услуги, валидиране, създаване на база данни.

Проектът предвижда изпълнение на **25 броя областни планове за развитие на горските територии**, като продължение на вече изработените такива за областите Добрич, Монтана и Смолян, които са в процедура на екологична оценка. Това изпълнение ще се отличава с по-богатия си инструментариум и финансов ресурс, което е липсвало и препятствало изпълнението и приемането на цитираните 3 пилотни ОПРГТ.

Изпълнението на проекта ще допринесе и за **Цифровата трансформация на България** за периода 2020-2030 г., която по отношение на държавното управление е насочена основно към превръщането на обработваните и съхранявани данни в основен капитал на обществото. Чрез разработване на специализирани бази данни за горите, техните услуги, зелената инфраструктура по видове дейности, състоянието на горите, горското стопанство, горската индустрия и включването на базите данни в съществуваща информационна среда, ще се подобри участието на заинтересованите страни в процеса на взимане на решения. В същото време ще се създадат възможности за извличане на знания от данни, анализ на данни, интегриран мониторинг и др., което ще гарантира по-устойчиво управление на горите в България и в частност на техния принос за климатичен неутралитет.

С цел стимулиране конкурентоспособността и модернизацията на дърводобивните и дървопреработващите фирми през 2015 г. са сключени първите **дългосрочни договори за добив и за продажба на дървесина** с 5-годишен срок. След проведени състезателни процедури от държавните предприятия са сключени нови дългосрочни договори за продажба на дървесина, както следва: 2017 г. – 5 договора, с което общото договорено количество дървесина за дългосрочна продажба достига 483 000 куб. м.; 2018 година - 9 дългосрочни договора за общо 93 000 куб. м, а общото договорено количество дървесина достига 576 000 куб. м; 2019 г. - 14 дългосрочни договора за продажба на общо 160 000 куб. м дървесина.В настоящия проект се разчита и на двата типа дългосрочни договори (за възлагане на дейности и за покупка на дървесина), което да затвърди тази практика и да я усъвършенства от гл.т. на предвиждащите се промени за продажби на дървесина от постоянен цифровизиран склад.

През периода 2017-2020 г. общият размер на **средствата, инвестирани в закупуването на транспортни средства и специализирана техника**, използвани при дейността на ДП и техните териториални поделения, възлиза на общо над 11 млн. лева, за закупуване на общо 184 броя специализирана горска техника (джипове и пикапи, вкл. за

патрулиране и първа противопожарна помощ, нови въжени линии, специализирани трактори за извоз на дървесина, багер-товарачи). С предвиждането по настоящия проект за закупуване на специализирана горска техника (за недържавни фирми изпълнители на дейности) фактически се подава ръка на малки и средни фирми от сектора, доказали своя професионализъм и отношение към горите. ДП ще могат да закупят специализирана техника за направа на горски пътища, а регионалните дирекции на горите – на специализирани високопроходими пикапи с контейнери и помпи за патрулиране и ранно гасене на пожари.

По официална статистическа информация към 2003 г. в страната са изградени между 27 000 и 29 000 км **горски автомобилни пътища**, с гъстота на горскопътната мрежа 6,9 – 7,4 л.м/ха, което нарежда България на едно от последните места в Европа. От тях около 17 000 км са пътища - собственост на териториалните поделения към държавните предприятия. В периода 2013 – 2020 г е извършено проектиране, основен ремонт и строителство на 551 км горски автомобилни пътища на стойност 110,4 млн. лв. - средства от фонд „Инвестиции в горите“. С дейностите по проекта се предвижда удължаването на горскопътната мрежа с още 50 км нови пътища в горите, както и разработване на Национален план за развитие на горската инфраструктура, който да съдържа оценка на състоянието на сегашната горска пътна мрежа в страната, какъвто план все още не е разработван.

Сектор Земеползване, промяна в земеползването и **горско стопанство (ЗПЗГС) има ролята на „поглътител“ на парникови газове** за България чрез двете категории - "Гори" и "Пасища", които поглъщат CO2. Те са обект на опазване и възстановяване и в мрежата Натура 2000, като е доказана връзката с доброто им състояние за постигане на целите на декарбонизацията. Възстановяването чрез залесяване и трансформация на увредени гори и непродуктивни гори и земи по проекта, ще стопира разрушаването и увреждането на тези територии, което би довело до абсорбиране на повече въглеродните емисии от атмосферата. Изпълнението на повечето дейности по прокта влияят пряко за по-добро интегриране на климатичните цели, наред с природозащитните в управлението ГТ и на единния горско-дървесен сектор в България.

Изпълнението на проекта се явява широкообхватен принос на горско-дървесния сектор за прилагане на Националната стратегия и **План за действие за адаптиране към изменението на климата** на Република България (Решение № 621 от 25.10.2019 г. на Министерски съвет) и с пряк принос към изпълнението на **Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България 2021-2030** г. (ИПЕК), изготвен и представен в ЕК на основание Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, където са определени основните цели и мерки за осъществяване на националните политики в областта на енергетиката и климата, в контекста на европейското законодателство, принципи и приоритети за развитие на енергетиката до 2030 г., с хоризонт 2050 г.

Съгласно Отчета на изпълнението на мерките, заложени в Плана за действие за изпълнението на Национална програма за развитие „БЪЛГАРИЯ 2020” за периода 2015–2017 г. от Тригодишния план за действие за изпълнението на Подприоритет 3.5 „Създаване на условия за опазване и подобряване на околната среда в регионите, адаптиране към настъпващите климатични промени и постигане на устойчиво и ефективно използване на природните ресурси“ за изпълнение на мярка: „**Превенция и защита от горски, полски пожари** и пожари в градска среда – осигуряване на методи и технически средства за реализирането й“.

Проектът се явява като продължение на изпълнението на мярка 8 „Инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеността на горите“ по ПРСР 2014-2020 г, по която държавните предприятия са сключвали общо 8 броя договори с ДФ „Земеделие“ по подмярка 8.3. „**Предотвратяване на щети по горите от горски пожари**, природни бедствия и катастрофични събития“ - на обща стойност 11 033 454,56 и 12 броя договори на обща стойност 4 673 237,75 лева по подмярка 8.4 „**Възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития**“. - за възстановяване на гори върху обща площ от близо 6100 дка.

Стартирането на приема на документи по подмярка 8.1 „Залесяване и поддръжка“ от ПРСР 2014-2020 г едва през месец юли 2020 г, затрудни изключително нейното изпълнението. Затова настоящия проект, с приноса си, **чрез „ново залесяване“,** в контекста на климатичните промени се явява допълващ усилията на собствениците на горски и земеделски земи да направят своите инвестиции.

Подробна информация за изпълнявани проекти от заинтересуваните страни в областта на горите и горския сектор може да се намери в доклада за периода 2016-2020 за изпълнението на „Националната стратегия за развитие на горския сектор в РБ 2013-2020 г: https://www.mzh.government.bg/bg/politiki-i-programi/politiki-i-strategii/nacionalna-strategiya-za-razvitie-na-gorskiya-sektor-v-republika/

8.2. Ако по линия на програмите от Споразумението за партньорство, централно управляваните инструменти на ЕС или Фонда за справедлив преход са предвидени за изпълнение сходни проекти, очертайте демаркацията с настоящия проект.

Не са изпълнявани проекти за гори и горски територии и за свързания с горите бизнес, сходни на тези по линия на програмите от Споразумението за партньорство, централно управляваните инструменти на ЕС или Фонда за справедлив преход.

9. Проектът допринася ли пряко за изпълнение на някоя от Специфичните препоръки на Съвета, отправени към България в рамките на Европейския семестър в периода 2017-2020 г.? Моля, опишете как.

Никоя от Специфичните препоръки на Съвета, отправени към България в рамките на Европейския семестър в периода 2017-2020 г. не визират конкретно горите и горските територии, тяхното управление и бизнесите свързани с тях. Проектът тангира само с онази част от препоръките, които касаят политиките на ЕС за „зеления преход“, кръговата и био-икономиката, климатичната неутралност и устойчивото управление и опазване на биоразнообразието.

10. Проектът допринася ли за изпълнението на реформа в даден сектор? Моля, опишете как.

С проекта ще се извърши може би най-съществената реформа в управлението на горите и горския сектор през последните 30-ина години. Предвижда се като Реформа 1 „Структурна реформа за създаване на Държавна агенция по горите за управление на единния горскопромишлен комплекс и цифровизация“ и конкретно - Инвестиция 1 „Въвеждане на новата управленска структура на национално, регионално и на местно

ниво и адаптиране /надграждане на административния и управленски капацитет за устойчиво управление на единния ГПК“

Реформата цели изграждане на ефективни структури на национално и регионално ниво (преобразуване на съществуващите такива) за съвместно ефективно и ефикасно управление на единния горскостопански и промишлен комплекс, с подходящ административен и финансов капацитет за постигане на устойчив зелен преход, чрез засилване на цялата устойчива горска биоикономика, която работи в синергия с повишената амбиция на ЕС за климата и биологичното разнообразие.

В рамките на тази инвестиция (Дейност 1 от Приложение 2.Б.4) ще бъдат въведени следните методологически и нормативни насоки:

- ✓ Разработване/адаптиране и надграждане на нормативните документи – Закон за горите, Закон за лова и опазване на дивеча и подноративните документи, Закон за публичните предприятия.
- ✓ Въвеждане на новия модел на единно управление на ГПК и ползванията от горите – адаптирани към условията и очакванията на обществото, вкл. в климатичен аспект, поотделно на национално, регионално и на местно ниво.
- ✓ Въвеждане на нов модел на обществено участие и контрол на управлението на сектора, чрез изграждане и функциониране на национални и регионални съвети за гори и горско стопанство, с участието на заинтересуваните лица в сектора. (Разчупване на силно консервативния модел на управление и взаимоотношения в горския сектор.)
- ✓ Въвеждане на нов модел на управление на ГПК, ползванията от горите и обработването на суровини с произход от горите – адаптиран към условията и очакванията на обществото, съобразен с публичния характер на собствеността предоставена от Държавата и обществото за управление и частния характер на ползването на дървесина и дървопреработването.

С промени в Закона за горите ще се преформатира статута и обхвата на дейност на сегашната горска администрация (ИАГ) с нейните регионални структури (РДГ) за контрол и надзор, както и статута и обхвата на дейност на сегашните 6 държавни предприятия (СЗДП, СЦДП, СИДП, ЮИДП, ЮЦДП и ЮЗДП) и техните териториални поделения – ДГС/ДЛС, съгласувано и с изискванията на Закона за публичните предприятия. В допълнение ще се изработят отлаганите досега областни планове за развитие на горските територии. По този начин, всички горски територии ще бъдат управлявани на база тези рамкови документи, което ще даде възможност да се определят специфични за регионите и горите в тях цели и мерки за устойчиво и многофункционално управление на горите за техния принос в регионалната и местна икономика и социален статус на населението, вкл. чрез създаване на „зелени“ работни места, както и за тяхното участие и принос за смекчаване на климатичните промени.

С проучванията и въвеждането на нови технологии – НГИ и LiDAR, ОПРГТ, както и на съвременни цифровизирани дейности/услуги и връзки терен/гора - офис, ще се финализира модела за цифровизация на управлението и дейностите в единния горско-дървесен сектор.

11. Проектът допринася ли за развитие на някой от аспектите на устойчивото икономическо развитие? Моля, опишете как.

В Интегрирания план в областта на енергетиката и климата на Република България

2021-2030 г. (ИПЕК), изготвен и представен в ЕК на основание Регламент (ЕС) 2018/1999 относно управлението на Енергийния съюз и на действията в областта на климата, са определени основните цели и мерки за осъществяване на националните политики в областта на енергетиката и климата, в контекста на европейското законодателство, принципи и приоритети за развитие на енергетиката до 2030 г., с хоризонт 2050 г. В Плана са анализирани възможностите и потенциал на биомасата, в т.ч. горската биомаса за постигане на целите в областта на климата и енергетиката, като е използвана информацията от Националния план за действие за енергия от горска биомаса, 2018-2027 г.
За горската биомаса, както и оценка на въздействието на източника ѝ върху поглътителите на LULUCF са взети под внимание Националния отчетен план за горите и определяне на референтното ниво на горите на България (НОПГ) за периода 2021-2025 г. и Националния план за действие за енергия от горска биомаса (НПДЕГБ) 2018-2027.
По отношение на енергийната ефективност, Приоритетна ос 3 „Енергийна и ресурсна ефективност“ адресира проблемите с високата енергийна интензивност на предприятията от преработвателната промишленост, с изключение на земеделските производители и предприятията от хранително вкусовата промишленост за преработка и маркетинг на продукти от Анекс 1 към договора за функциониране на Европейския съюз, които са обект на подкрепа от Програмата за развитие на селските райони 2014-2020г. Предприятията, бенефициенти по ОПИК, имат възможност да изпълняват мерки за използването на биомаса, вкл. първична и вторична биомаса от продукти от Анекс 1, като производството на биомаса в горското стопанство ще се подкрепа по ПРСР 2014-2020 г.
Цитираните два аспекта са в пряка корелация с дейностите на проекта (напр. тези по Дейности 6 и 7).

Проектът пряко е обвързан със следните Цели за устойчиво развитие на ООН:
Цел 13 „Предприемане на спешни действия за борба с изменението на климата и неговите последици“;
Цел 15 „Опазване, възстановяване и насърчаване на устойчивото използване на сухоземните екосистеми, устойчиво управление на горите, борба с опустиняването, спиране и обръщане на процеса на деградация на земите и предотвратяване загубата на биологично разнообразие“.

12. Проектът допринася ли за изпълнението на целите на Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030? Моля, опишете как.

Проектът е част от политиката на „Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030“ за осигуряване на ефективно управление на биоразнообразието и Натура 2000 и преустановяване загубата на биологично разнообразие в горите, посредством интервенции насочени към:
5.2.а Националната екологична мрежа за осигуряване на ефективно управление на мрежата за защита на природни местообитания и видове с европейско и национално значение в Националната екологична мрежа и извън нея, съхранение, укрепване и възстановяване на екосистеми, местообитания и видове, включително птици и генетичен материал.
Индикаторите, измерващи ефекта от планираните дейности в Националната програма за

развитие България 2030 са обвързани с целите на Стратегията на ЕС за биологично разнообразие до 2030 г., а именно запазване или подобряване на състоянието на 30% видове и местообитания от мрежата Натура 2000. (Мрежата Натура 2000 е установена върху 58% от ГТ в България и ще бъде по презумпция предмет на някои от дейностите.)

Раздел П9 „Местно развитие“ визира успешното прилагане на планираните интервенции в рамките на Цел 11 „Превръщане на градовете и селищата в приобщаващи, безопасни, адаптивни и устойчиви места за живеене“, Цел 6 „Осигуряване на достъпност и устойчиво управление на водата и канализацията за всички“ и Цел 2 „Край на глада – постигане на продоволствена сигурност и по-добро хранене, стимулиране на устойчиво селско стопанство“ от Целите за устойчиво развитие на ООН.
В този контекст, с оглед увеличаването на риска от природни бедствия вследствие на климатичните промени, ще се установи силен координационен механизъм с функции по надзор, контрол и управление на риска от бедствия, включително наводнения, свлачища и пожари. Акцент на политиката ще остане изпълнението на мерки, ориентирани към превенция и защита от наводнения, в т.ч. за изграждане и поддържане на зелена инфраструктура и в комбинация със сива инфраструктура. Ще продължат действията в посока намаляване на възможните негативни последици от климатичните промени, чрез създаване и управление на защитни горски пояси срещу наводнения и ерозия, инфраструктурни мерки, допринасящи за управление на рисковете от свлачищни, ерозионни и абразионни процеси и др. (в т.ч. изграждане на зелена и синя инфраструктура). Системите за ранно предупреждение ще бъдат допълнително засилени, включително и техническият капацитет в прогнозирането и управлението на риска от бедствия.
Дейностите №№ 6.2, 6.4, 6.5, 7.1, 7.2 и косвено други от проекта са много тясно свързан с този аспект на „НПР БЪЛГАРИЯ 2030“.

13. Проектът допринася ли за изпълнението на целите и приоритетите, определени в Интегрирания национален план „Енергетика и климат“? Ако отговорът е „да“, моля, опишете как.

Проектът допринася за изпълнение на следните цели определени в Интегрирания национален план „Енергетика и климат“:
2. Национални общи и конкретни цели;
2.1 Измерение „Декарбонизация“:
Регламент (ЕС) № 2018/841 за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. налага изисквания за държавите членки да гарантират, че емисиите от всички категории земеползване не надвишават поглъщанията на ПГ в продължение на два петгодишни периода между 2021 и 2030 г. (2021 до 2025 г. и от 2026 г. до 2030 г.), като се прилагат определени правила за отчитане и се позволява известна гъвкавост.
Съгласно предвидените в Третия НПДИК за сектор „Земеползване, промяна в земеползването и горско стопанство", в Плана са анализирани възможностите и потенциал на биомасата, в т.ч. горската биомаса за постигане на целите в областта на климата и енергетиката, като е използвана информацията от Националния план за действие за енергия от горска биомаса, 2018-2027 г.

Чрез изпълнението на проекта ще се изърши възстановяване и увеличаване на капацитета на горите за поглъщане и неутрализиране на парниковите газове и складиране на въглерод, вкл. с новозалесените земи (количествено и качествено) и с това ще се направи съществен принос, в национален план, към постигането на климатична неутралност.

Проекта ще допринесе за постигане на целите на раздел „Енергия от възобновяеми източници“ на Интегрирания националния план „Енергетика и климат“ чрез прилагането на решения базирани на природата за постигане на целите за възстановяване и опазване на природни местообитания и видове. Те ще намалят влиянието на земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в и извън мрежата Натура 2000 в горите, опазвайки и подобрявайки състоянието на пасищните и горски екосистеми, които са основни „поглътители“ на емисии, с цел принос към декарбонизацията.

По този проект работиха и любезно съдействаха експерти, представители на следните институции и НПО:
Изпълнителна агенция по горите – д-р Любчо Тричков, д-р Кирил Ташев; Югозападно държавно предприятие – инж. Дамян Дамянов; Институт за Гората към БАН – проф. Сотир Глушков; Лесотехнически университет – д-р ст.ас. Калин Карамфилов; НПГГС „Христо Ботев“, гр. Велинград – инж. Стефан Шулев; БУЛПРОФОР – браншово сдружение на практикуващите лесовъди и горски предприемачи в България – инж. Антоний Стефанов и инж. Валентин Карамфилов; Асоциация на ползвателите на дървесина в България – Красимир Дачев; Съюз на Лесовъдите в България – инж. Иван Палигоров; Браншова Камара на Дървообработващата и мебелна промишленост – инж. Димитър Янушев и д-р инж. Калин Симеонов; Асоциация „Общински гори“ – инж. Тихомир Томанов; Национално сдружение на собствениците на недържавни гори в България – ГОРОВЛАДЕЛЕЦ“ – инж. Янко Карамитев.